

1 utorak, 22.01.2008.
2 [Otvorena sjednica]
3 [Optuženi su ušli u sudnicu]
4 ... Početak u 09.07h
5 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.
6 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda.
7 Možete sestiti.
8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobar dan.
9 Možete li, molim Vas, da najavite predmet?
10 SEKRETAR: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Ovo je predmet IT-05-
11 88-T, *Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih*.
12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.
13 Svi optuženi su prisutni, tu su svi timovi Odbrane. Danas je McCloskey sam.
14 Predstavnik Vlade Sjedinjenih Država gospodin Schildge je takođe prisutan.
15 Dobro jutro, gospodine Butler.
16 SVJEDOK: [simultani prevod] Dobro jutro, gospodine.
17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro došli u sudnicu. Ponovo, kakvi su
18 vaši planovi za putovanje, gospodine?
19 SVJEDOK: [simultani prevod] Nisam siguran kad je reč o putovanju, ali kad je
20 reč o rasporedu, ja sam proverio i jasno je da ja treba da budem dostupan Sudu sve
21 do petka 1. februara. Ukoliko se očekuje da ću ostate ovde i duže, onda moram da
22 napravim neke dodatne planove.
23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Nadam se da Vas nećemo zadržati
24 toliko dugo.
25 SVJEDOK: [simultani prevod] I moja žena se nada da me nećete toliko
26 zadržati.
27
28
29
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, hvala.

2 U međuvremenu, svakako Vas podstičemo da što više skratite unakrsno
3 ispitivanje koliko možete.

4 Izvolite, gospodine Živanoviću.

5 SVJEDOK: RICHARD BUTLER [nastavak]

6 [Svjedok odgovara putem prevodioca]

7 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

8 Unakrsno ispituje g. Živanović [nastavak]

9 P: Gospodine Butler, ja sam u međuvremenu preko registra Vam dostavio prevod
10 onog dokumenta koji nismo imali. Dao sam *hard* kopije i za Pretresno veće i tužiocu
11 i verujem da ste u međuvremenu mogli da to pročitate. Moje pitanje se, znači, neće
12 odnositi na sadržinu samih razgovora koji su tamo navedeni, koji zauzimaju najveći
13 deo tog dokumenta. Moje se pitanje u samoj stvari odnosi samo, ako ste videli
14 hronologiju, odnosno videli ste razgovore da su hronološkim redom složeni negde od
15 treće-četvrte strane pa do kraja, i želim samo da mi potvrdite da li ste primetili
16 da između 12. i 19. jula nema nijednog razgovora koji je tu naveden.

17 O: Ne, gospodine. Nema nijednog presretnutog razgovora u konkretnom tekstu.
18 Neki od materijala u ovim dokumentima čini se da su analize, rezimirane analize tih
19 razgovora, ali nema bukvalno takvog razgovora kakve smo imali naviku da vidimo.

20 P: Te je povezan sa određenim datumima, to je očigledno iz njega?

21 O: Da, gospodine, negdje se pominju datumi, negdje se pominju događaji sa

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 terena, kad pogledate kontekst izjava jasno je odakle to potiče.

2 P: Sada ću da zamolim samo još jedanputa da se vratimo na prvi pasus na
3 prvoj strani. Da li ste primetili da tu Generalštab Armije Bosne i Hercegovine
4 navodi da je sve trake koje je imao i koje se odnose na ove događaje, 1995. godine
5 dostavio Agenciji za istraživanje i dokumentaciju?

6 O: Da, gospodine. Tako je. I da još razjasnimo, sada kada sam pročitao ovaj
7 dokument na engleskom, mogu Vam reći da sam ga video u nekom ranijem trenutku,
8 verovatno negde oko 1997., 1998., tako da sada potvrđujem da sam imao pristup i da
9 sam video ovom dokumentu na početku svoga rada.

10 P: Moje je još jedino pitanje vezano za ovaj dokument: da li je ovo izazvalo
11 sumnju što Vama Agencija za informacije i dokumentaciju od 1995. godine ne
12 dostavlja trake, iako ih je imala u svom posjedu, očigledno?

13 O: Da, gospodine, i u stvari, uz druge informacije, to je delimično bio
14 razlog zašto sam bio u potpunosti pripremljen da ne prihvatim tek tako ukupnu
15 količinu presretanih razgovora dok rad Tužilaštva ovog Suda ne bi mogao nezavisno
16 da to potvrdi. To je samo jedan od brojnih razloga.

17 P: Hvala Vam. Ja bih sad molio da pogledamo neke konkretne razgovore.

18 Prvo bih Vas zamolio da pogledamo dokazni predmet Tužilaštva 1144.

19 P: Ja Vas molim da pročitate ceo tekst i da mi kažete kada ste pročitali da
20 bih mogao da Vam postavim pitanje.

21 O: Gospodine, izvolite.

22 P: Da li iz ovog razgovora zaključujete da jedan od učesnika, čiji se u
23
24
25
26
27
28
29
30

1 stvari jedino glas i čuje, traži od drugog učesnika spisak osumnjičenih za ratne
2 zločine iz Srebrenice, Žepe i Goražda?

3 O: Da, gospodine, i izgleda da je to suština ovog presretnutog razgovora da
4 gospodin Žile to traži.

5 P: Vidite iz toga, iz ovog presretnutog razgovora da se to traži u cilju da
6 eventualno ti ratni... osumnjičeni za ratne zločine ne bi pobjegli, odnosno
7 promakli, kako se ovde kaže u samom tekstu presretnutog razgovora?

8 O: Pa, ne znam da li nužno znači da pobjegnem, ali svakako se podrazumeva da
9 ne treba da ih se puno propusti, bilo da je reč o tome da oni pobjegnem ili da ih
10 samo treba ispitati, da na početku kaže "promaći će nam, ostaće nekažnjeni" - da,
11 može se tumačiti da se misli da će pobeći.

12 P: Recite mi, molim Vas, da li biste iz sadržine ovog razgovora mogli
13 zaključiti da učesnici, njegovi učesnici, ove dve osobe, u tom trenutku ne znaju da
14 postoji bilo kakav plan za pogubljenje svih muslimanskih muškaraca koji su se
15 predali ili koji su zarobljeni... iz Srebrenice.

16 O: Verujem da kada sam svedočio u vezi sa ovim presretnutim razgovorom
17 ranije, da je moje tumačenje bilo da ovaj pojedinac, koji se predstavlja kao Žile,
18 veruje da će biti pregleda ovih zarobljeni.. ovih ljudi i da on traži informacije
19 koje bi to potvrdile ali da on u ovom trenutku nije svestan da u stvari oni neće
20 biti pregledani.

21 P: Recite mi da li... da li ovaj... iz ovog razgovora, pošto ste Vi imali
22 prilike da vidite spiskove mnogih pripadnika Vojske Republike Srpske i Ministarstva

23
24
25
26
27
28
29
30

1 unutrašnjih poslova i da identifikujete neke od njih, da li iz ovog razgovora bi Vi
2 mogli eventualno da zaključite ko bi mogao biti taj čovek sa nadimkom Žile.

3 O: Verujem da sam ranije napomenuo da je pojedinac po imenu Žile u stvari
4 general Živanović.

5 P: Hvala. A još samo da Vas pitam, doduše, ovde na ovom pojedinačnom
6 presretnutom razgovoru nije navedeno, ovde se samo vidi vreme, da je to 18.29 sati;
7 je 1' tako?

8 O: Da, gospodine, tako piše.

9 P: Da li možda znate koji je to datum?

10 O: Pa, ne mogu napamet da se setim da li je datum 12. ili 13. juli. Prosto,
11 u ovom trenutku ne mogu da se prisetim tačno.

12 P: Mi imamo podatak da je taj razgovor presretnut 13. jula, ali u redu,
13 verovatno Vi niste... Vi niste ovaj... ne možete tačno da se setite i ja neću na
14 tome insistirati.

15 P: Ja ću Vas sada zamoliti da pređemo na presretnute razgovore koji se
16 odnose na mog klijenta gospodina Popovića. Ja bih molio da pogledamo razgovor, tj.
17 dokazni predlog Tužilaštva 1189A i C.

18 Pre svega bih Vas molio da pogledamo, ovaj... drugu stranicu u trećem redu
19 zato što postoji jedna tehnička greška u transkriptu u imenu. Naime, na stranici
20 20005, red 12. u transkriptu je navedeno naziv "Ročević", a ja Vas molim samo da
21 pogledate 3. red pa da mi kažete da li tu stoji "Rošević"?

22 O: Pa, s obzirom na moje slabo poznavanje tog jezika, ja sam verovatno
23
24
25
26
27
28
29
30

1 poslednja osoba kojoj biste želeli da postavite baš to pitanje. Svakako ću
2 prihvatiti Vaš izgovor.

3 P: Jednom rečju, u 3. redu stoji ime "Rošević". Da li se slažete sa tim?

4 O: Da, gospodine.

5 P: A ne "Roćević"?

6 O: Da, kao u nazivu grada, tačno, gospodine.

7 P: Hvala Vam.

8 G. ŽIVANOVIĆ: Možemo da se vratimo na 1. stranu.

9 P: Nama je ovaj razgovor dosta poznat. On je više puta već navođen, pa
10 nemamo potrebe da ceo razgovor taj čitamo, ali ćemo da konstatujemo da je on, kako
11 ovde stoji, presretnut u 13.58h, dakle 2 minuta pre 14.00h. Da li se slažete sa
12 tim?

13 O: Da, gospodine, tako piše na ovom dokumentu.

14 P: Vi ste iz ovog razgovora zaključili, kako ste ovde posvedočili, da je tu
15 traženo 500 litara goriva i da tih 500 litara goriva je... bi moglo biti u vezi sa
16 prevoženjem zarobljenika iz škole u Kuli do farme na Branjevu gdje su pogubljeni?

17 Tako ste posvedočili, je l' tako?

18 O: Da, tako je.

19 P: Da li Vi kao vojni analitičar i ekspert možete da potvrdite da je za Vaš
20 takav zaključak od bitnog značaja u kom vremenskom periodu su izvršena pogubljenja
21 na Branjevu?

22 O: Da. Ako je kontekst vezan za događaje koji su se odigrali u celoj oblasti
23 oko sela Pilica, onda bi vremenski period svakako bio važan. Da.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Mi ovde imamo podatak, dobili smo ga, odnosno to je posvedočio jedan od
2 učesnika u streljanju na Branjevu.

3 G. ŽIVANOVIĆ: To je transkript strana 10972 red 21, 4. maj 2007. godine.

4 P: Da su se streljanja na Branjevu odvijala od 10.00h pre podne do... a da
5 su završena negde između 15.00h i 16.00h posle podne. Da li je Vama taj podatak
6 poznat?

7 O: Da, gospodine, to se slaže sa svedočenjem Ademovića /?Erdemovića/, koliko
8 sam ga ja razumeo.

9 P: Gledajući ovaj razgovor koji je uhvaćen negde u 14.00h, moj je zaključak
10 je da je u to vreme ovaj proces pogubljenja već bio pri kraju. Da li se sa tim
11 slažete?

12 O: Ne, gospodine. Upravo ste mi rekli, kad ste se vratili na svedočenje
13 gospodina Dražena Erdemovića, da je streljanje završeno u 4.00h popodne. Vi mi
14 pokazujete presretnuti razgovor od 2h popodne, tako da očigledno da nije bilo
15 završeno u tom trenutku ukoliko verujemo gospodinu Erdemoviću. A osim toga,
16 napomenuo bih da dok je ovaj presretnuti razgovor datiran kao da je presretnut u
17 13.58h, mi u stvari ne znamo u kom trenutku je pukovnik Popović na toj lokaciji u
18 stvari tražio gorivo. Tako da se ja ne slažem sa Vašim zaključkom u vezi sa tim.

19 P: Gospodin Erdemović je rekao da su pogubljenja završena između 15.00h i
20 16.00h, a ne u 16.00h. Ali ako Vama više ovako odgovara, ja nemam ništa protiv što
21 ste Vi, što Vi uzimate to vreme. Recite mi sad još nešto, iz ovog razgovora...

22 O: Ja bih onda uzeo to vreme koje Vi navodite, neka bude 15.00h, taj raniji

23
24
25
26
27
28
29
30

1 trenutak, ali moj zaključak ostaje isti. Mislim da tih 60 minuta ne čini nikakvu
2 razliku u vezi sa zaključkom koji sam ja doneo.

3 P: Da li je za Vaš zaključak od uticaja razdaljina između škole u Kuli i
4 farme na Branjevu gde su vršena streljanja?

5 O: Ne, gospodine.

6 P: Drugim rečima, nije bitno da li je to razdaljina od 3 km ili od 100 km
7 ili od 200 km, je l' to hoćete da kažete?

8 O: Ne, gospodine. Ono što ja kažem je da je ono što je za mene relevantno,
9 to je i deo moje analize, ako se pukovnik Popović locira na mesto zločina, to nema
10 nikakve veze sa relevantnom razdaljinom. Ono što je tu važno u konkretnom kontekstu
11 aktivnosti koje... jesu aktivnosti u koje je on uključen. Da li pukovniku Popoviću
12 treba 500 litara goriva zbog razdaljine ili zbog nekih drugih stvari, to ne može
13 tačno da se sazna da li je to njemu potrebno ili ne, ali za kontekst moje analize,
14 za ovaj dokument, pukovnik Popović je uključen u ovaj proces pogubljenja na neki
15 način i to je ono što je relevantno.

16 P: A njegovo učešće zaključujete iz ovog *intercepta*, je l'?

17 O: Delimično, ne u potpunosti.

18 P: Vi imate još neke druge izvore informacija koje mi nemamo, je l' sa time
19 možemo da se složimo?

20 O: Ne, gospodine. U stvari, sledeći dokazni predmet koji mi je pokazao
21 tužilac u vezi sa ovim presretnutim razgovorom jeste bila beležnica koja pokazuje

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 potrošnju goriva i to je dokument koji u velikoj meri potvrđuje autentičnost ovog
2 konkretnog presretnutog razgovora. I ne samo to, već on odražava i činjenicu da je
3 pukovnik Popović imao jedan poseban zahtev vezano za gorivo, tako da... Delimično
4 je to... delimično je taj drugi dokument koji se odnosi na raspodelu goriva,
5 delimično drugi dokazi iz presretnutih razgovora i dokumenata gde se pominje
6 dnevnik sa isturenog komandnog mesta Zvorničke brigade koji pokazuje da je pukovnik
7 Popović bio u toj konkretnoj oblasti tog dana. Na osnovu svega toga, svih tih
8 informacija, ja sam doneo svoj zaključak.

9 P: Jednom rečju, Vi ste na osnovu toga zaključili da je ovo gorivo korišteno
10 za prevoz zarobljenika iz škole u... na Branjevo.

11 O: Gospodine, ja ne znam da li je gorivo prevashodno upotrebljeno za to. Ja
12 mogu da Vam kažem da to gorivo nije zadržano tamo i da je sledećeg dana korišćeno
13 za operaciju ukopavanja i siguran sam da jedan deo možda i jeste upotrebljen za to,
14 jer gorivo na kraju nije vraćeno, ili barem taj ostatak goriva nije vraćen u
15 "Standard" kasnije 17-og.

16 Ono što mogu da kažem zasniva se na mojoj analizi i svih drugih aktivnosti
17 koje su se odvijale, ili se nisu odvijale, u Pilici tog konkretnog dana, posebno
18 kada je reč o vojnim operacijama, odnosno, korištenje tog goriva delimično za
19 izvršenje zločina jeste najlogičnije objašnjenje za to.

20 G. ŽIVANOVIĆ: Ja ću Vas sada zamoliti da pogledamo jedan drugi *intercept*. To
21 je 1D692. To je *intercept* broj 662.

22 P: Izgleda da nemamo taj prevod, ali ću Vam ga ja pročitati. Kratak je.

23 G. ŽIVANOVIĆ: Inače molio bih da samo odemo na početak stranice da bismo
24 videli datum.

25

26

27

28

29

30

1 P: Dakle, ovo je presretnut razgovor. Vidi se odmah u drugom redu
2 16.07.1995. godine, presrela ga je SDB Tuzla.
3 G. ŽIVANOVIĆ: Sad bih molio da se vratimo na sami *intercept* 662.
4 P: Tu piše: "Navedenog dana, prateći RR pravac Zvornik-Vlasenica, na
5 frekvenciji 785 MHz, kanal 9, u 13.55h registrovali smo razgovor između dve NN
6 muške osobe, X i Y."
7 Razgovor je imao sledeći tok.
8 X: "90 litara, 100 litara, sada."
9 Y: "A jebeš mu."
10 X: "Izračunali na karti, 200 km u jednom pravcu i 200 u drugom. Ne znam šta
11 si ti odlučio."
12 Y: "Ne znam. Mislim ići ovamo preko Kotoromanića."
13 X: "Gde je to?"
14 Y: "To je tamo, Dobrun Grada."
15 X: "To je taj pravac?"
16 Y: "Ja. Ide i Vito nešto, pa će 15 dana ostati u Užicu tamo."
17 X: "Nemam toliko goriva. Ma, ne znam. Ja mislim da kažem ovome da i nama
18 stavi nešto malo, pa kad se budemo vraćali, kuda da se vratimo."
19 Y: "Ma, ako budem imao problema, da bar dostavimo stari. Ma, ne znam da je
20 to toliko dalje."
21 X: "Ma jašta je. Sad sa saobraćajcem gledao kartu. Videću sa svojim da li
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ću moći gorivo obezbediti. Ako dobijem, ići ćemo zajedno."

2 Y: "Ja sam tebe zvao da ti kažem."

3 X: "450 km se ide dalje."

4 Gospodine Butler, da li ste do sada videli ovaj razgovor?

5 O: Gospodine, nisam.

6 P: Recite mi molim Vas, ova količina goriva koja je tražena, 500 litara, i
7 još je tražen jedan autobus pun goriva, odnosno sa punim rezervoarom, pardon, da li
8 Vam ta količina ukazuje da se to gorivo mora... treba da koristi za prevoz na nekim
9 velikim razdaljinama.

10 O: Gospodine, ja uopće ne mogu da kažem da shvatam logiku ovoga što me Vi
11 pitate. Nemam predstave da li ovaj presretnuti razgovor koji ste mi pročitali ima
12 ikakve veze sa onim o čemu smo razgovarali. Da li pokušavate da ga upotrebite kako
13 biste ilustrirali koliko je goriva potrebno ili koliko daleko jedan autobus može
14 ići s tim gorivom, ako je to ono o čemu govorimo? Ne razumijem.

15 P: Ja i nemam nameru Vama da kažem zašto Vas nešto pitam već Vas pitam, a Vi
16 mi odgovorite ako možete. Moje je pitanje samo da li...

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo jedan trenutak. On Vama kaže da ne
18 razumije Vaše pitanje jasno, pa onda ili ponovite pitanje na drugi način koji je
19 razumljiv svjedoku ili pređite na drugo pitanje.

20 G. ŽIVANOVIĆ: Dakle, ono što... gde hoću da budem jasan: Vi ste rekli da
21 ovaj presretnuti razgovor niste do sada videli i ja od Vas i ne tražim da njega
22 analizirate. Ja se vraćam na *intercept* koji ste videli i kasnije ću se vratiti i na
23
24
25
26
27
28
29
30

1 dokument o gorivu, gde se traži 500 litara goriva, dakle i plus se traži jedan
2 autobus sa punim rezervoarom.

3 Ja Vas pitam kao vojnog eksperta i analitičara, da li Vas to upućuje na
4 zaključak da se tako jedna velika količina goriva koristi za prevoz na nekoj
5 velikoj relaciji, na nekoj dugoj relaciji?

6 O: U redu, sada vidim u kom pravcu idemo. Kako je bila praksa VRS-a, oni su
7 obezbjeđivali samo onoliko goriva koliko je određeno vozilo ili zadatak tražili,
8 kako to vozilo ne bi bilo korišteno za nevojne razloge. Pretpostavljam da zaključak
9 koji želite da izvučete odnosno pravac kojim pokušavate da idemo da se ne bi izdalo
10 toliko goriva ukoliko se ne planira otići na posebno daleku udaljenost.

11 Ja pretpostavljam da želite ovim presretnutim razgovorom to da ilustrirate.
12 To je jedna interpretacija u kontekstu onoga što smo mi govorili i o čemu smo
13 razgovarali. Ja mislim da to nije baš ono tumačenje koje bih ja dao tom razgovoru.

14 P: Je li možete da potvrdite da je... kolika je razdaljina između škole u
15 Kuli i Branjeva gde su vršene egzekucije?

16 O: Ja nikada lično nisam bio na tom području. Vidio sam to na karti, mislim
17 da bi tu moglo biti riječi od udaljenosti od 5 do 10 kilometara, ukoliko se tačno
18 sjećam.

19 P: Ja inače znam da je ta razdaljina mnogo manja i štaviše sam čak uveren da
20 to znate i Vi. Mene interesuje kao...

21 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Prigovor, časni Sude, ovo je argumentativno
22 i nije nužno.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Tačno. Gospodine Živanoviću.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. ŽIVANOVIĆ:

2 P: Ono u šta sam siguran, to... odnosno ono što želim da Vas pozovem da mi
3 kažete - da li Vi možete da povežete, dakle, ovu količinu goriva koja je tražena sa
4 prevozom na tako kratkoj distanci recimo jednog ili dva autobusa sa zarobljenicima?

5 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Prigovor, časni Sude. Ova hipotetička
6 tvrdnja ne odražava činjenice sa terena i nije adekvatna.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Živanoviću, da li trebate još
8 uvijek da o tome diskutujete ili možemo da to, ako treba, diskutovati u odsustvu
9 svjedoka?

10 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] To nije nužno.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Onda, molim Vas da pređete na sljedeće
12 pitanje.

13 G. ŽIVANOVIĆ:

14 P: Sledeću stvar koju bih hteo da Vas pitam, molim Vas, to je nalog za
15 gorivo, koji ste takođe gledali. To je tužiočev dokaz 291. Ja bih molio da ga
16 pogledate.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Živanoviću, molim Vas da ponovite
18 broj.

19 G. ŽIVANOVIĆ: 291.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

21 G. ŽIVANOVIĆ:

22 P: Ja bih molio da pogledate dno ovog dokumenta, dakle kraj ovog dokumenta,

23

24

25

26

27

28

29

30

1 i molio bih da se dokument ne emituje. U donjem desnom uglu ovog dokumenta nalazi
2 se ime jedne osobe i konstatacija da je primio ovo gorivo. Da li je Vama poznato da
3 li je ta osoba pripadnik Komande Drinskog korpusa?

4 O: O kojem tu imenu govorimo? Postoje dva imena koja vidim na dnu.

5 P: Na dnu imate, u krajnjoj desnoj strani, samo jedno ime i potpis te osobe.

6 O: U redu. Da. Ne znam ovako... u ovom trenutku da li je taj čovjek bio
7 pripadnik Drinskog korpusa ili nije.

8 P: Da li ste ikada saznali ko je ta osoba?

9 O: Ne, gospodine. Nisam ja lično nastojao da nađem ko je ta osoba.

10 P: Da li ste od Tužilaštva dobili neke informacije o toj osobi?

11 O: Ne vjerujem da jesam. Nije mi poznat taj čovjek uopšte. Pretpostavljam da
12 je pripadnik Zvorničke brigade, ali ja to ne znam kao činjenicu.

13 P: Niste ni tražili?

14 O: Ne, nisam išao da obavim razgovor sa tom osobom.

15 P: Da li možete potvrditi da se na ovom dokumentu nigde ne nalazi potpis
16 Vujadina Popovića?

17 O: Ja ne znam kako njegov potpis izgleda pa to ne mogu potvrditi niti
18 odbaciti. Ne znam. Ne znam da li je potpis pukovnika Popovića na ovom dokumentu ili
19 ne.

20 P: Da li ste u prevodu videli možda da je označen negde njegov potpis ili
21 neki drugi potpis... koji Vam nije jasan?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Mislim da vidim njegovo ime tu navedeno, ne vidim da je potpis tu zajedno
2 s tim. Ako Vi meni kažete da on nije potpisao taj dokument, ja nemam razloga da
3 sumnjam u to.

4 P: Ja ne želim da Vi meni išta verujete. Ja želim samo da pogledate taj
5 dokument i da kažete, ako možete, da li vidite taj potpis ili mesto gde bi taj
6 potpis trebao da se nalazi ili ne. Ako ne znate - ne znate. Ja neću na tome
7 insistirati.

8 O: Sve što mogu da kažem jeste da vidim da je rukopisom napisano njegovo
9 ime, ali ne vidim ništa za šta bih pomislio da je njegov potpis.

10 G. ŽIVANOVIĆ: Još jedno pitanje sada. Želeo bih da se vratimo na onaj
11 prethodni dokument, odnosno ne na prethodni nego na dokument koji nosi oznaku 1189.
12 To je onaj presretnuti razgovor.

13 P: Da li se Vi slažete da u vreme kada se vodio ovaj razgovor je od
14 Vlasenice ka Zvorniku upućena količina od dve tone goriva? Da li to zaključujete iz
15 sadržine ovog razgovora?

16 O: Zamolio bih da se dokument na engleskom malo spusti.

17 P: Možda je to na drugoj stranici, prođite kroz ceo *intercept*, ako će Vam
18 biti lakše.

19 O: Mislim da ono što spominjete jeste na dnu strane 1, tu se spominje: "Zar
20 nemaš 500 litara goriva?" Onda sljedeća rečenica je: "Traže 2 tone."

21 Ne mogu donijeti taj zaključak, zato što u sljedećoj rečenici stoji...
22 dežurni na Palmi kaže: "Ne znam." Da li to znaju i drugi iz pozadinske službe ne
23
24
25
26
27
28
29
30

1 znam i nije jasno, tako da ne mogu da odgovorim na to, ne mogu da kažem da je to
2 to.

3 P: Dobro.

4 G. ŽIVANOVIĆ: Ja bih Vas sad zamolio da pređemo na ovaj drugi dokument, to
5 je 1201, to je *intercept* 1201A i C. To je razgovor samog Popovića sa Rašićem i u
6 tom razgovoru... iz tog razgovora Vi ste zaključili da... iz njegovih reči da je
7 završio sav posao, da to znači da je završio pogubljenja. Da li ste tako tvrdili?

8 O: Ja dijelom vjerujem da je dijelom bilo to, i da se moj iskaz zasnivao na
9 jednom dijelu razgovora. Ovaj prvi dio presretnutog razgovora vjerujem da pukovnik
10 Popović govori o činjenici da je on bio gore s Pandurevićem i da je diskutovao
11 pitanja o koloni sa Pandurevićem i govori o vanrednom borbenom izvještaju pukovnika
12 Pandurevića od 16. jula. A drugi dio je ono gdje započinje ono tačkica, tačkica,
13 tačkica:

14 "... Ja sam završio posao."

15 "Završio sam sve."

16 "Dobro."

17 "Doći ću sutra kad... da vidim da li je sve sređeno."

18 I mislim da tu govori o ovoj operaciji ubijanja.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Imajući u vidu funkciju koju je imao Vujadin Popović u to vreme, da li Vi
2 nalazite da je njegov boravak u Zvorniku mogao biti vezan za one poslove koji inače
3 spadaju u njegov delokrug zadatka, po pravilima?

4 O: Implikacija da se odvija jedna kontraobavještajna misija koja zahtjeva
5 njegovo prisustvo...

6 P: Pored ostalog.

7 O: Meni nije poznato da su postojala bilo kakva druga pitanja, odnosno
8 stvari koje je možda vodio u kontekstu pravnog izvršenja svojih pravila. Njegova
9 svrha da tamo bude jeste da se omogući operacija ubijanja. A činjenica da je bio
10 tamo i da je general Krstić njega poslao kao najbližeg oficira iz Drinskog korpusa
11 da lično otkrije od pukovnika Pandurevića šta se događa i zašto sasvim sigurno je
12 bilo u okviru njegove kompetencije i nadležnosti. Meni nije poznato da je on vršio
13 jedan drugi zadatak a koji bi bio striktno vezan za njegovu kontraobavještajnu
14 ulogu kao bezbjednjaka.

15 P: Vi ste nam rekli da je u to vreme kolona koja se povlačila iz Srebrenice
16 ugrožavala Zvornik. Je l' se sa tim slažete?

17 O: Od 12. i 13. tamo gde se kolona nalazila, kuda se kretala, ona jeste
18 predstavljala opasnost, posebno za grad Zvornik. A do 16. jula svima je bilo jasno,
19 uključujući pukovnika Pandurevića da više nije bilo vojne prijetnje gradu Zvorniku
20 u to vrijeme, da je prijetnja postojala za vojne jedinice na linijama fronta i to
21 je bio razlog da se pusti kolona.

22 Zvornik je velika opština, a kada govorimo o gradu Zvorniku, onda je
23 opasnost za grad Zvornik bila najveća 12. i 13. jula kada je ta kolona imala

24

25

26

27

28

29

30

1 mogućnost da napadne grad. 16. jula 1995. ta opasnost, ta prijetnja više nije
2 postojala.

3 P: A šta je sa 14. julom?

4 O: Na osnovu mog razumijevanja gdje se kolona nalazila ujutro i popodne 14.
5 jula, rekao bih da bi postojala jedna mala mogućnost da su mogli promijeniti pravac
6 i napasti sami Zvornik. Ali u to vrijeme, kako je kolona napredovala u drugom
7 pravcu, to bi bio vrlo težak vojni zadatak, vjerovatno izvan njihovih sposobnosti,
8 ali apstraktno bih rekao da su imali tu mogućnost.

9 P: 15. jula je, po Vašoj pretpostavci, kolona bila još dalje, još manje je
10 ugrožavala Zvornik?

11 O: Da, grad Zvornik. Tačno. I shodno tome, pošto je armija bila raspoređena
12 zapadno od grada duž linija sukoba, onda je to predstavljalo opasnost za vojne
13 snage Zvorničke brigade, ta kolona.

14 P: Vi ste nam rekli da je u Zvorniku proglašena mobilizacija. Verovatno u
15 svetlu ovih datuma koje ste rekli se ne možete setiti kada je to bilo.

16 G. ŽIVANOVIĆ: Ali ja ću da Vas zamolim, daću Vam jedan dokument, to je
17 dokument 698, ali on nije... on je u sistemu - da, 698.

18 Imamo i prevod.

19 To nije taj dokument.

20 P: To nije taj dokument, ali imam *hard* kopiju pa ću da Vam dam da je
21 pogledate.

22 G. ŽIVANOVIĆ: Ja imam i B/C/S verziju. Ako je moguće to da se stavi
23 istovremeno, to... ne znam.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Ovo je zahtev koji je komandant Drinskog korpusa general Krstić uputio za
2 mobilizaciju neraspoređenih vojnih obaveznika, i on datira od 15.07. Ja ne znam da
3 li ste... Pregledali ste. Recite mi, iz ovog proizilazi da je 15.07. naređena...
4 odnosno zahtevana mobilizacija, ja ću da Vam dam i dokaz da je istog dana i
5 naređena mobilizacija.

6 G. ŽIVANOVIĆ: Evo, možete i to pogledati, kako biste... to isto nije u
7 sistemu. To je dokazni predlog 697, odnosno pretpostavljam da nije u sistemu.
8 Dobro.

9 SVJEDOK: [simultani prevod] Da, gospodine, tačno.

10 P: Iz ovoga proizilazi da je 15. jula u Zvorniku naređena mobilizacija iz
11 čega ja zaključujem da je tada postojala pretnja za Zvornik. Da l' se Vi slažete sa
12 mnom?

13 O: Vjerujem da je ključna fraza u ovom dokumentu jesu ovi "neraspoređeni
14 obveznici koji nisu bili određeni u vojne formacije". Kao što znate, bilo je i
15 ranije naređenje za mobilizaciju za neke jedinice za 9. neke za 12., što bi
16 odražavalo mobilizaciju svih onih koji su bili dodijeljeni Zvorničkoj brigadi, a
17 koji su inače već bili tamo.

18 Inače, činjenica je da se sada mobilizira još više ljudi i da treba da se
19 prijave Zvorničkoj brigadi odražava vojnu situaciju u to vrijeme i njihovo
20 razumijevanje te situacije. Ipak, mi takođe znamo iz drugih informacija tačno gdje
21 se nalazi ta vojna opasnost, zato što se odražava time kuda pukovnik Pandurević
22 šalje jedinice, a te jedinice nisu poslane u Zvornik već na područje Baljkovice.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Gospodine Živanoviću, ja bih htio da Vam
2 samo kažem da se one nalaze u sistemu elektronske sudnice, samo trebate da stavite
3 "1D".

4 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] 1D697 je dokument, odnosno naređenje,
5 zahtjev za mobilizaciju komandanta Drinskog korpusa. 697 je naređenje Ministarstva
6 obrane.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, ali niste stavili 1D, pa niste mogli
8 da stavite... ali dokumenti se nalaze u sistemu.

9 G. ŽIVANOVIĆ:

10 P: Ako sad... evo sad vidim da je... da se pojavilo to u sistemu, ako biste
11 pogledali. Da li vidite da je ova mobilizacija naređena u cilju obezbeđenja
12 teritorije u zoni odgovornosti od ubačenih diverzantsko-terorističkih grupa,
13 razbijenih muslimanskih grupa iz Srebrenice, kako je ovde rečeno? Da li to tačno
14 piše u prvom stavu ove naredbe?

15 O: Točno, gospodine.

16 P: Da li organi bezbednosti su dužni da u okviru svog rada otkrivaju takve
17 grupe, da kroz kontraobaveštajne metode otkrivaju takve grupe?

18 O: Teoretski govoreći, da, gospodine.

19 P: Hvala Vam. A da li je Vama poznato da li organi bezbednosti imaju neke
20 obaveze kod mobilizacije?

21 O: Ne sećam se da je to konkretno zabeleženo, ali s obzirom na opšta
22 zaduženja obezbeđenja, mogu da zamislim situaciju u kojoj, naročito u početku
23 selekcije za mobilizaciju kada dobivaju informacije od mogućih regruta, da postoji
24 razlog za bezbednjake da pogledaju mogu li da utvrde da li neki od tih pojedinaca

25

26

27

28

29

30

1 mogu da predstavljaju potencijalnu pretnju u smislu bezbednosti ili
2 kontraobaveštajne?

3 P: Moje je pitanje... još jedno: S obzirom da ste Vi imali prilike da
4 pročitate dosta propisa, vojnih propisa koji su primenjivani u Vojsci Republike
5 Srpske, da li ste imali prilike da pročitate pravilo o mobilizaciji oružanih snaga?
6 Ono se skraćeno zove "PRAMOS".

7 O: Ne, gospodine, ne bih rekao.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Živanoviću, juče ste ispitivali 3
9 sata i 31 minut. Vaše vreme od 5 sati isteći će u 10.30h, tako da do tada treba da
10 okončate.

11 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Da, hoću, gospodine.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

13 P: [na B/H/S-u] Ja Vas onda i neću pitati da li Vam je poznato da organi
14 bezbednosti vrše takozvano bezbednosno obezbeđenje mobilizacije, ali ovaj... ono
15 što ja hoću da Vas pitam: da li... iz kojih razloga Vi niste uzeli boravak Vujadina
16 Popovića kao organa bezbednosti Drinskog korpusa na teritoriji Zvornika radi
17 obavljanja poslova koji su inače u njegovoj nadležnosti? Drugim rečima, Vi tvrdite
18 da on te svoje poslove uopšte nije ni vršio?

19 O: Ja sam uzeo u obzir lokaciju na kojoj se pukovnik Popović nalazio, ali
20 kao što ste i Vi mogli da primetite na osnovu presretnutih razgovora i drugih
21 informacija, pukovnik Popović uglavnom nije bio u Zvorniku 16-og i 17-og. On je u
22 stvari bio u Pilici. Pod Vašom pretpostavkom da je on bio u Zvorniku i da je
23 rukovodio mobilizacijom, regruti su bili mobilisani u Standardu, a on je 15 do 20
24 km severno i ja ne vidim... ne mogu da napravim tu vezu koju vi pravite, gospodine.

25

26

27

28

29

30

1 P: A u vezi njegovog kontraobaveštajnog rada? Da li je on trebao da se
2 odvija samo u Standardu ili možda i na terenu?

3 O: Pukovnik Pandurević je po svojoj funkciji i odgovornosti mogao da obavi
4 svoju kontraobaveštajnu misiju bilo gde gde je smatrao da je to neophodno.

5 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Mislite na Popovića?

6 SVJEDOK: [simultani prevod] Da, izvinjavam se. Popović, pukovnik Popović.

7 Ali još jednom, nisam naišao ni na kakve informacije koje bi ukazivale na
8 neku konkretnu kontraobaveštajnu pretnju koja bi zahtevala njegovo prisustvo u
9 Pilici u to vreme o kome govorimo.

10 G. ŽIVANOVIĆ:

11 P: A je li se, po Vašem shvatanju, kontraobaveštajni posao odvija upravo na
12 onom mestu gde se recimo vrši neki napad, vojnički, ili se on može odvijati i na
13 drugim područjima?

14 O: Slažem se, gospodine. To može da se obavlja gde god je potrebno.
15 Kontraobaveštajna služba nije direktno povezana sa nekim konkretnim vojnim napadom.
16 Čak nije direktno povezana ni sa vojnim sukobom već se odvija i u mirnodopsko
17 vreme.

18 P: I slažete se da se on... da on ne mora biti vezan za isto mesto gde se
19 odvijaju borbe?

20 O: Da, gospodine, mislim da sam to upravo rekao.

21 P: Vi ste inače ovde svedočili da je koridor na Baljkovici otvoren 16.07. i
22 da je Popović dobio naređenje da ode i vidi zbog čega je to urađeno, da proveri da
23 li je to tako trebalo biti urađeno i tako dalje. Slažete li se sa tim?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja sam svedočio da su informacije takve da je pukovnik Popović dobio
2 direktivu da ode i da pronade pukovnika Pandurevića i da od njega dobije
3 objašnjenje zašto je taj koridor otvoren i da li je otvoren. Mislim da ne možemo da
4 skočimo do zaključka da to nije bilo urađeno kako treba, jer niko u Glavnom štabu
5 Drinskog korpusa nije izdao takvu direktivu i nije time rukovodio.

6 P: Vama je pokazana jedna, čini mi se, beleška, u knjizi... iz beležnice
7 dežurnog operativnog, gde stoji da on tamo treba da ode. Je l' Vi to niste shvatili
8 da je to neko naređenje koje je njemu upućeno?

9 O: Da, da, gospodine. Mislim da sam svedočio da je on dobio naređenje da ode
10 tamo.

11 P: Recite mi da li Vi znate da je taj koridor bio otvoren i sutrađan, drugim
12 rečima, da nije istog dana otvoren i istog dana zatvoren, nego da je bio otvoren 24
13 sata, čak mislim i nešto duže od 24 sata.

14 O: Da, gospodine, to je tačno. Tako sam i ja to shvatio.

15 P: A recite mi da li povezujete to sa njegovim rečima da će sutra doći kada
16 bude siguran da je sve u redu. Da li to povezujete sa tim da on će sačekati da se
17 zatvori koridor i da vidi da je to sve završeno i da podnese završni izveštaj šta
18 je sa tim bilo.

19 O: Ne, gospodine, ne bih rekao da je to bio kontekst i da je on o tako
20 nečemu govorio.

21 P: A zbog čega mislite da on to nije trebalo da uradi, odnosno da nije
22 uradio?

23 O: Njegova prvobitna svrha, njegovog odlaska tamo, kao što sam naveo, bilo
24 je da omogući pogubljenja. Od toga ga je odvratilo direktno naređenje Drinskog
25
26
27
28
29
30

1 korpusa, pretpostavljam lično generala Krstića, da utvrdi šta se dešava sa
2 pukovnikom Pandurevićem.

3 Kad je pukovnik Pandurević ili poslao izveštaj pukovniku Popoviću ili mu se
4 javio i rekao mu šta se dešava, a osim toga je napisao i svoj vanredni borbeni
5 izveštaj za taj dan gde je potanko objasnio šta je radio i zašto je to radio,
6 general Krstić je dobio odgovore koji su mu bili potrebni. U tom kontekstu
7 očigledno je i Glavni štab isto to uradio i rezultat je bio taj da je jedan
8 određeni broj oficira ujutro 17. poslat iz Glavnog štaba da lično ispituju šta se
9 dešava.

10 Nema informacija koje su meni poznate o tome da je potpukovnik Popović bio
11 deo tog procesa istrage. Tako da ako on nije bio na Baljkovici gde je razgovarao sa
12 pukovnikom Pandurevićem i majorom Obrenovićem i pukovnikom Stankovićem, pukovnikom
13 Trkuljom, pukovnikom Sladojevićem, ako sam to dobro izgovorio, mislim da jedino
14 drugo pitanje, jedina druga stvar koja se tada dešavala bila je operacija
15 ukopavanja tela na farmi u Branjevu.

16 Tako da, pošto ja ne mogu da ga smestim u okvir nekakvih legitimnih vojnih
17 aktivnosti, informacije koje ja imam kao i druge informacije smeštaju ga u ovo
18 vreme na Pilicu.

19 P: Gospodine Butler, imajući u vidu funkciju koju je gospodin Popović imao i
20 dužnosti koje je obavljao, da li možete da objasnite, po Vašem shvatanju kao
21 eksperta, zbog čega bi on... je on trebalo da bude određen, kako Vi kažete, da vrši
22 egzekucije i ukopavanje leševa, a ne da radi svoj posao?

23 O: S obzirom na kontekst zločina koji su bili velikih razmera i koji su
24 vršeni, ja smatram da su čak i oni u to vreme mogli odoka da ocene da su to

25

26

27

28

29

30

1 zločini. Postojao je interes da se postaraju da se dokazi o tom zločinu na pravi
2 način prikriju, a to bi u velikoj meri zahtevalo sposobnost da se upotrebi vojna
3 policija, da se omogući upotreba inženjerije i takve stvari. Komandanti su
4 očigledno smatrali da oficiri bezbednjaci predstavljaju najbolje pojedince koji
5 mogu da organizuju pogubljenja, kao i da se postaraju da posle te činjenice ostane
6 što manje dokaza, što je manje moguće.

7 P: A recite mi, Vi nalazite da je to tako složena stvar, da bi tako nešto
8 mogao da uradi samo treći čovek u korpusu ili četvrti, da to obični vojnici, niži
9 oficiri i tako dalje ne bi mogli raditi, recimo ukopati leševe i proveriti da li su
10 zakopani.

11 O: Ne, gospodine. Svakako smatram da je ta mogućnost otvorena i verujem da
12 su aktivnosti na mestu zločina, da one odražavaju, odnosno da svedoče da su i takvi
13 pojedinci bili uključeni u to. To nije neka aktivnost koju je samo pukovnik Popović
14 bio zadužen ili koju je lično obavljao, ali je njegova uloga tamo gore na toj
15 lokaciji bila da omogući izvršenje te konkretne misije.

16 P: Vaš zaključak opet ukazuje - a Vi to potvrdite ili ne - da one poslove
17 koje je Popović jedino i bio dužan da radi, koje je jedino mogao da radi,
18 kontraobaveštajne poslove koje nije mogao preneti ni na koga drugoga, su ostali
19 potpuno nepokriveni, samo zato da bi on radio neke poslove za koje on uopšte nije
20 nadležan i koje može da radi svatko. Je li Vi to tvrdite?

21 O: Nije mi poznato kakve kontraobaveštajne zadatke je on imao ili bio u
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 njih uključen u tom konkretnom trenutku, tako da ne znam da li je neko to radio ili
2 ne. Nemam odgovor na to pitanje.

3 P: Vi ste iz naredbe za mobilizaciju videli da je mobilizacija upravo i
4 raspisana radi ubačenih diverzantsko-terorističkih grupa i rekli ste da organi
5 bezbednosti su ti koji svojim kontraobaveštajnim metodama treba da otkriju te
6 grupe. Drugim rečima, po Vašoj tvrdnji, Popović te poslove nije radio, pošto je bio
7 angažovan na poslovima zakopavanja leševa. Je l' to Vaša tvrdnja, recite mi.

8 O: Da, to jeste moja tvrdnja. Mada, još uvek ne razumem vezu između
9 aktivnosti koje su se odvijale u zoni Zvorničke brigade gde je trebalo da se
10 identifikuju te male grupe Muslimana koji su bile ili su se zaglavile iza linija
11 ili tako nešto, na koji način je to klasično zaduženje kontraobaveštajca.

12 Pukovnik Popović, kao što znate, nije išao okolo sa operativnim izvorima i
13 pretraživao grmlje kako bi pronašao ove pojedince. A od razgovora sa nedavno
14 mobilisanim regrutima svakako nije mogao da dobije neke odgovore. To je... jedno
15 zaduženje koje se definiše kao striktno kontraobaveštajno zaduženje jeste da se
16 proceni i pomogne u vojnoj situaciji koja postoji u određenom trenutku.

17 P: Iz Vašeg prethodnog odgovora ja sam zaključio da je otkrivanje
18 diverzantskih grupa jedan od zadataka koji se... koji spada... koji pripada
19 organima bezbednosti. I oni to rade svojim metodima, kontraobaveštajnim metodima?
20 Je l' Vi ostajete pri tome? Jer ja nisam ni rekao da organi bezbednosti postavljaju
21 zasede i eventualno se bore sa tim grupama.

22 O: Ne, gospodine. Svakako nisam želeo ni da tvrdim da ste Vi tako nešto
23 rekli. Ono što ja kažem je da Drinski korpus a posebno Zvornička brigada u tom
24
25
26
27
28
29
30

1 trenutku - uprkos tome šta je rečeno u ovom konkretnom naređenju za mobilizaciju -
2 da su oni znali da vojna pretnja nije onakva kakvu bismo mi nazvali jednom
3 diverzantskom ili terorističkom grupom koja je uspela da se probije kroz linije
4 kako bi počinila neku konkretnu diverzantsku ili terorističku akciju u tom
5 području.

6 Ono što je bila vojna pretnja bilo je da su postavljene desetine grupa koje
7 su se odvojile od one glavne kolone. Mnogi od njih bili su naoružani, mnogi su se,
8 pretpostavljalo se, izgubili. I oni su lutali po toj zoni negde u pozadini zone
9 Zvorničke brigade i kao takvi oni su predstavljali potencijalnu vojnu pretnju.

10 Kao što sam ranije naveo, s obzirom na kontekst ove vojne pretnje, ja ne
11 znam kako je, s obzirom na klasičnu funkciju kontraobaveštajnog oficira, na koji
12 način bi to moglo da pomogne jednom vojnom komandantu da se bolje uhvati u koštac
13 sa takvom pretnjom i da s njom izađe na kraj.

14 Jedini način na koji je konkretni oficir mogao da obezbedi neke informacije,
15 koje su relevantne nekome kao što je pukovnik Pandurević ili major Obrenović, bilo
16 bi da posle zarobljavanja pojedinaca i njihovog ispitivanja kako bi se utvrdilo od
17 tih pojedinaca kakva je snaga drugih jedinica ili tih nekih zalutalih grupa i koje
18 su lokacije na kojima se oni nalaze.

19 P: Da li Vi tvrdite da se te stvari ne mogu ustanoviti preko saradničke
20 mreže koju organi bezbednosti imaju?

21 O: Kada je reč o situaciji u kojoj postoje izvori informacija koji su možda
22 neki saradnici iz Drugog korpusa u vezi sa nekom konkretnom diverzantskom grupom,
23 da, vidim da je to bila vrlo verovatna funkcija, ali to nije bila situacija u
24
25
26
27
28
29
30

1 kojoj se nalazila Zvornička brigada tog konkretnog dana ili sledećeg dana.

2 Oni, Vojska Republike Srpske nije imala operativce među tim zalutalim
3 grupama koji bi prikupljali podatke o njihovim namerama ili tako nešto. U stvari,
4 oni su putem svojih presretnutih razgovora koje su sami presreli, razgovarajući sa
5 zarobljenicima ili u slučaju pukovnika Pandurevića na osnovu pregovora sa Šemson
6 Muhamedovićem; nadam se da sam dobro izgovorio njegovo ime. Pukovnik Pandurević je
7 prilično dobro razumeo šta je vojni cilj te kolone u tom kontekstu.

8 Tako da slažem se sa onim što ste Vi rekli šta mogu da urade
9 kontraobaveštajci, ali u kontekstu ovog trenutka i pretnje o kojoj se ovde govori,
10 oni nisu to radili.

11 P: Drugim rečima, Vi isključujete da je... da se bezbednost u to vreme
12 uopšte bavila svojim kontraobaveštajnim poslovima?

13 O: Ne, gospodine. Nikada ne isključujem određene mogućnosti, ali nemam
14 nikakve informacije koje bi potkrepile takvu mogućnost.

15 P: Složićete se da su takve informacije inače poverljive i ne daju se na
16 uvid javnosti?

17 O: Ne, gospodine. Složio bih se, ali podsetiću Vas da imamo oko 350.000
18 dokumenata Vojske Republike Srpske koji su takođe poverljivi i državna tajna i koji
19 nisu inače dostupni javnosti. To se podrazumeva za sve vojne dokumente, svi oni
20 imaju određeni stepen poverljivosti i uvek su povezani sa bezbednošću. Dakle, nikad
21 nismo isključili mogućnost u analitičkom smislu. Svakako ja ne isključujem, ali
22 prosto nema dokaznog materijala koji bi to potkrepio.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Još nešto da Vas pitam što se tiče ovih presretnutih razgovora o kojima
2 ste govorili. Vi ste primetili da se u njima pojavljuju na nekim mestima tačkice.
3 Da li... mi smo dobili određene informacije da ako se neke reči nisu čule ili ako
4 neki deo razgovora se nije čuo onda se, onda su upisivane tačkice na tim mestima;
5 bar je tako bilo objašnjenje operatora. Recite mi, molim Vas, kako ste Vi tumačili
6 generalno razgovore, recimo... i posebno ovaj, ove o kome smo govorili vezano za te
7 tačkice, drugim rečima za delove tih razgovora koji su ostali nerazumljivi.

8 O: Pa, isto tako kao Vi gospodine. Ja sam shvatio tačkice ili kao da su to
9 delovi razgovora koji nisu mogli da se čuju ili da je vladala tišina pa se onda
10 razgovor nastavio. Tako sam ja shvatio da se ti simboli koriste.

11 P: A da li je Vama neko dao informaciju da su te tačkice upisivane kako bi
12 se označio protek vremena, dakle ćutanje između reči koje izgovaraju sagovornici?

13 O: Da, mislim da sam čuo to jednom ili dva puta. Da, gospodine.

14 P: Da li izostavljene reči koje su obeležene tačkicama u nekim situacijama,
15 kako kažete, da li one mogu u nekoj meri izmeniti smisao razgovora, izmeniti ili
16 dati opet neke informacije koje bi bile vrlo značajne za Vašu analizu kao eksperta?

17 O: Očigledno, gospodine, reči koje se ne razumeju ili na bilo koji drugi
18 način nisu uključene u presretnuti razgovor svakako mogu da promene kontekst na
19 osnovu koga bih ja protumačio takav presretnuti razgovor ili ga čitao kako bih
20 došao do neke konkretne informacije. Kad je reč o bilo kakvoj analizi koju vršite,
21 želite koliko god možete potpune informacije, da biste imali kompletnu priču iza

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 tih informacija. Onda su Vam potrebne i kompletne informacije.

2 P: Gospodine Butler, ja ću još samo jedno pitanje da Vam postavim. Ovaj... Vi
3 ste u ovom predmetu bili ekspert Tužilaštva, što je potpuno u redu, ali da Vam
4 odmah kažem, ja spadam među one koji su izrazili sumnju u Vašu objektivnost jer smo
5 smatrali da Vaša suvišna bliskost sa Tužilaštvom i istrage u kojima ste učestvovali
6 za vreme Vašeg angažovanja i kasnije su u znatnoj meri kompromitovale Vašu
7 neobjektivnost... Vašu objektivnost, pardon. Moje je pitanje...

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodinu McCloskeyu se ovo nije dopalo.

9 G. MCCLOSKEY: [simultani prevod] Sve je sasvim u redu, osim da se
10 personalizuje njegovo gledište nije nešto što je relevantno.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U pravu ste. Siguran sam da će i gospodin
12 Živanović to uvažiti.

13 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Ovo je, na svu sreću, moje poslednje
14 pitanje.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa, to sam razumeo, ali samo ga postavite
16 direktno molim Vas.

17 G. ŽIVANOVIĆ:

18 P: [na B/H/S-u] Dakle, ja Vas molim da mi kažete, po Vašem mišljenju, da li
19 s... da li je Vaša ta bliskost o kojoj smo gov... o kojoj sam Vam upravo rekao, sa
20 Tužilaštvom, uticala na objektivnost Vaših zaključaka u ovom predmetu.

21 O: Pa, gospodine, ja sam ljudsko biće, tako da ne mogu da Vam kažem da nemam
22 ljudskih odlika bez obzira na to što bi neki drugi ljudi možda rekli o meni.

23 Ali kao analitičar, ja sam svestan da postoje opasnosti pristrasnosti koja
24 može da se uvuče u posao. Kad je reč o mojim bliskim vezama sa ovim ljudima, takođe
25 bih Vas podsetio da kao oficir bezbednjak od karijere u sopstvenoj vojsci, ja imam
26 vrlo bliske veze sa uspesima i neuspesima Vojske Sjedinjenih Država. To ne znači da

27

28

29

30

1 kada služim svojim komandantima, da ih ja najbolje služim tako što friziram
2 informacije, kako bi one zvučale tako kako oni žele da čuju.

3 Ja sam obučen da koliko god mogu pružim informaciju u najtačnijem mogućem
4 obliku, jer na taj način najbolje mogu da služim ljudima koji su na rukovodećim
5 položajima i koji su moji nadređeni. To nekad znači da ću im reći stvari koje oni
6 ne žele da čuju.

7 P: Ponekad. Hvala Vam.

8 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Nemam više pitanja. Hvala.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Gospodin Butler može da napusti
10 sudnicu, a mi ćemo sada napraviti pauzu.

11 U međuvremenu, gospodine Haynes, gospodine McCloskey, gospodine Živanoviću,
12 ovo je najmanje važno za gospodina Živanovića, mada je ovaj dokument "1D" dokument.
13 Ranije danas, gospodine Haynes i /?gospodine Živanoviću, gospodin Živanović je
14 obezbedio engleski prevod dokumenta koji je koristio juče. Govorimo o 1D221 pa ćete
15 se setiti da je on postavio svedoku pitanje da li bi se složio da nije bilo
16 presretnutih razgovora između 12. i 19. jula 1995.

17 Dakle ne pominjem to, već pod 19. julom 1995. na stranici 7 u verziji na
18 engleskom voleli bismo da pogledate prevod, gospodine Haynes i gospodine McCloskey.
19 Samo bismo želeli da znamo da li se slažete da je prevod tačan i to je sve; ne
20 želimo nikakve dalje komentare, samo želimo da budemo sigurni da je ovo tačan
21 prevod originala. Možete da nas obavestite o tome kad je vama zgodno kasnije.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Sada ćemo imati pauzu od 25 minuta. Hvala.

2 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

3 Početak pauze u 10.31h

4 Sjednica nastavljena u 11.03h

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ko je sljedeći?

6 Gospodine Ostojić?

7 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

8 Unakrsno ispituje g. Ostojić:

9 [Branilac ispituje putem prevodioca]

10 P: Gospodine Butler, ja se zovem Jovan Ostojić /?John Ostojic/, ja

11 predstavljam Ljubišu Bearu. Dobro jutro.

12 O: Dobro jutro.

13 P: Počeću tamo gdje je moj kolega stao, a to je sa Vašim životopisom. Kada

14 smo to pregledavali na sudu - to je dokument 65ter 681 na listi dokaznih predmeta -

15 ja sam primijetio, što se tiče Vašeg obrazovanja, da nemate nikakvog obrazovanja iz

16 oblasti policije. Je li to tačno?

17 O: Nisam siguran koju verziju gledate. Mislim da bi na jednoj od njih - taj

18 dokument 2007 - trebalo bi da odražava obrazovanje u Centru za primjenu... za

19 policijski rad u Glencoe, Georgia, gdje sam pohađao kurs od šest sedmica. Mislim da

20 bi to bilo na strani 2 verzije na engleskom.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Barem na ovoj strani koju mi imamo na

22 monitoru, treći paragraf pod "Profesionalnim obrazovanjem" kaže... ja sam čitao...

23 "Šest godina obavještajnog rada i vojno-analitičkog rada. Šest..."

24

25

26

27

28

29

30

1 SVJEDOK: /prevod engleskog transkripta: "Strana 3."/
2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Znači ".../?kriminalističke/ podrške
3 međunarodnim tužiocima i povezanim službenicima za sprovođenje zakona koji su
4 vodili istrage kršenja međunarodnog humanitarnog prava."
5 Da li to mislite?
6 SVJEDOK: [simultani prevod] Ne, gospodine. To je moj posao ovdje.
7 G. OSTOJIĆ: /prevod engleskog transkripta: "To je na strani 4, gospodine
8 Butler."/
9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Onda da pogledamo stranu 4.
10 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod]
11 P: Gospodine moje pitanje je bilo da li ste pohađali taj kurs iz policijskog
12 rada, obavještajnog rada?
13 O: Da. Moja osnovna obavještajna obuka je bila taj kurs od 6 tjedana u
14 Centru za obuku policije, Saveznom centru.
15 P: Govorim konkretno o onom prethodnom periodu prije nego što ste počeli da
16 radite za Međunarodni sud. Prije toga da li ste imali ikakvog obrazovanja u
17 policijskom radu? Je li tako, Vi ste imali...
18 O: Da.
19 P: Prije nego što ste počeli da radite za Tužilaštvo isto tako niste imali
20 nikakvog obrazovanja iz krivičnog zakona; je l' to tačno.
21 O: Da.
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Da ostanemo na trenutak na ovoj strani 4. Vi navodite tri kursa ili
2 seminara koja ste pohađali i prema jednom ste dobili nekakvu.. To je bio kurs iz
3 tehničke certifikacije. Možete li nam reći koliko je... Ovaj prvi u 2004. bio 6
4 tjedana, a ovaj iz 2007., koliko je bio taj napredni kurs koji ste imali u Arizoni?

5 O: Kurs se sastoji od dvije komponente. Prva komponenta je bila otprilike
6 program od 18 mjeseci. To je bio dio kada nisam trebao da budem tamo, a onaj dio
7 kada sam bio prisutan bio je od 6 tjedana.

8 P: A vezano za 1988. je onaj kurs gdje ste dobili te... kurs za tehničku
9 certifikaciju?

10 O: To je samo bio kurs, tečaj od 6 tjedana kada sam bio tamo i prisutan.

11 P: Sada kada znamo da ne znate iskustva u primjeni krivičnog prava, odnosno
12 policijskom radu, odnosno pošto nemate obrazovanja iz oblasti policijskog rada i
13 rada krivičnog prava prije nego što ste došli na dužnost, da sada pogledamo Vaše
14 iskustvo.

15 Jesam li u pravu da prije dolaska rada za Tužilaštvo niste imali nikakvog
16 iskustva u provedbi zakona ili u primjeni krivičnog prava?

17 O: Tačno.

18 P: 14. januara, kada ste prvi puta svjedočili ovdje na strani 28 red 10 za
19 Tužilaštvo, rekli ste sljedeće, da ste naučili tehniku i taktiku dok ste se bavili
20 provedbom zakona, odnosno policijskim radom u okviru svog rada u Tužilaštvu. Da li
21 se toga sjećate?

22 O: Da.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Recite mi šta te tehnike i taktike predstavljaju, koje ste naučili vezano
2 za policijski rad, zato što niste imali nikakvog iskustva ili obrazovanja u tim
3 područjima prije toga.

4 O: Pošto sam imao pristup ne samo najboljim svjetskim pravnicima već i
5 istražiteljima, i iz *common law*, odnosno anglosaksonskog prava i europskog prava,
6 ja sam ih gledao kako rade, gledao šta rade, šta pokušavaju da postignu vezano za
7 svoje istrage i to mi je dalo osnovu da mogu da pogledam koje vrste vojnih
8 informacija njima trebaju, kako bi podržali svoj istražiteljski rad.

9 P: Ja, iskreno da kažem, ne znam da li Vas razumijem. Da li je to bila
10 tehnika ili taktika?

11 O: To bi bilo kombinacija jednog i drugog.

12 P: Molim Vas da navedete još neku drugu tehniku koju ste naučili vezano za
13 policijski rad dok ste radili sa Tužilaštvom.

14 O: Jedna od tehnika koje sam koristio, i koje još uvijek danas koristim,
15 jeste tehnika koja se koristi kod mnogih istražitelja u građanskom pravu, gdje kada
16 razgovor - čak i kada se vjeruje da subjekt ne daje prave informacije ili ih
17 pogrešno predstavlja - umjesto da ga odmah suoče sa istinom, oni puste da se cijeli
18 iskaz dâ od početka do kraja, onda u tom trenutku bi intervenirali i postavili
19 konkretna pitanja.

20 Suprotno tome, mnogi a posebno američki i kanadski i australijski
21 istražitelji nemaju takav pristup i oni bi, u stvari, čim im je jasno da je nešto
22 tako u pitanju, oni bi intervenirali u pokušaju da onaj s kojim obavljaju razgovor
23
24
25
26
27
28
29
30

1 dâ informaciju za koju oni vjeruju da su istinitije. To je jedan primjer jedne
2 tehnike koju sam ovdje naučio.

3 P: A šta je sa taktikom? Možete li mi reći za neku taktiku koju ste tu
4 naučili?

5 O: Taktika, vezano za provedbu zakona odnosno policijski rad koji su često
6 koristili, kada bismo odrađivali neki zadatak za vođenje razgovora kako bi se
7 potvrdile ili odbacile određene činjenice, mi bismo često utvrdili ciljeve, odnosno
8 ljude s kojima smo obavljali razgovor, tako da bismo počeli od onih koji su
9 najniže, kako bismo utvrdili ne samo kakve su njihove lične aktivnosti bile tokom
10 relevantnog perioda već i da nam daju informaciju o tome što su i radili njegovi
11 nadređeni.

12 Pa bismo tu taktiku uzeli u obzir i kada bismo konačno došli do onoga... do
13 one faze kada bismo razgovarali sa nadređenima, zbog tih prethodnih intervjua
14 smatrali smo da smo imali dobru predstavu o tome šta su ljudi radili tokom tog
15 perioda i to bih ja definirao kako taktiku.

16 P: Prije rada sa Tužilaštvom, jesam li u pravu da nikada niste bili
17 uključeni u krivične istrage?

18 O: To je tačno, gospodine. Kao obavještajni oficir Američke vojske po zakonu
19 mi je zabranjeno da budem uključen u krivične istrage u Sjedinjenim Državama.

20 P: Prije rada sa Tužilaštvom, jesam li u pravu da nikada niste bili autor
21 nekakvog izvještaja vezanog za analize koja se koristi na Sudu?

22
23
24
25
26
27
28
29
30

- 1 O: Da, koja bi se koristila na Sudu.
- 2 P: Ili koja bi se negdje objavila?
- 3 O: Ja sam bio autor brojnih povjerljivih izvještaja koje su bile objavljene,
4 ali nisu bile na Sudu korištene.
- 5 P: Prije rada sa Tužilaštvom, jesam li u pravu da se od Vas nikada nije
6 tražilo da budete svjedok u nekakvom lokalnom, nacionalnom ili međunarodnom
7 krivičnom postupku?
- 8 O: Tačno.
- 9 P: Tako da je jedino iskustvo koje imate vezano za svjedočenje jeste ono
10 kada ste počeli ovdje u Tužilaštvu; je li tako?
- 11 O: Da.
- 12 P: Htio bih da govorimo malo o nezavisnosti i Vi ste rekli da ste čovjek, to
13 smo svi vidjeli, da imate određene predrasude. Da li se slažete sa mnom da Vi niste
14 nezavisni autsajder?
- 15 O: Da.
- 16 P: Da li se slažete sa mnom i da niste nezavisni samo po sebi, kako se to
17 podrazumijeva?
- 18 O: To u potpunosti zavisi od toga kako definirate ovo "per se".
- 19 P: Da pogledamo svjedočenje u predmetu *Blagojević*, strana 4755, redovi 13 do
20 18, gdje kažete, citiram, Vi niste "nezavisni per se". Zašto Vi meni ne kažete šta
21 vi podrazumijevate pod "per se"?
- 22 O: Ja nisam nezavisan utoliko što radim za Ured tužilaštva. U tom kontekstu,
23 materijal koji pregledavam najvećim djelom nalazi se u posjedu Ureda tužilaštva.
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 Ja sam nezavisan utoliko što je svrha, fokus i zaključak moje analize nešto što je
2 nezavisno.

3 P: Do toga ćemo doći. Vi isto tako sebe opisujete kao da ste integrirani
4 član Tužilaštva. Je li to tačno?

5 O: Vjerujem da je to bilo integrirani član tužilačkog tima; mislio sam tu
6 sasvim sigurno na srebrenički tim.

7 P: Vi sebe opisujete ne samo da ste integrirani već i strateški član tima
8 Tužilaštva, zar ne?

9 O: Vezano za istragu tima Srebrenice.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Ostojiću, gospodine Butler,
11 možete li malo za usporite ili ostavite pauzu između pitanja i odgovora, kako bi
12 prevodioci mogli da stignu? Hvala.

13 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući, i hvala
14 Vama, gospodine Butler. Ispričavam se.

15 P: Da govorimo malo o predrasudama. Vezano za predrasude, da li biste se
16 složili - ili objektivnost - da jedno pitanje koje, analitički govoreći, ostaje
17 jeste da postoji pristrasnost u jednom ili drugom pravcu, a to je možda zbog toga
18 što postoji nedostatak informacija koje analitičar razmatra, da nisu kompletne?

19 O: Pristrasnost je uglavnom vezana za interne faktore. Ja ne gledam
20 pristrasnost kao pitanje nedostatka informacija. To je pitanje potpunosti.
21 Nedostatak informacija može potencijalno dovesti do pristranog zaključka. U tom
22 kontekstu, slažem se sa onim što ste rekli.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo jedan trenutak, gospodine Ostojiću, da
24 ovo radikalno riješimo.

25

26

27

28

29

30

1 Vi ste ovdje kao vještak... svjedok vještak kojeg je dovelo Tužilaštvo?

2 SVJEDOK: [simultani prevod] Da, to je tačno.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Kako Vi shvatate svoju ulogu ili kako Vi
4 shvatate da je Vaša uloga sada, kao svjedoka vještaka Tužilaštva, u odnosu na
5 Raspravno vijeće i strane u postupku?

6 SVJEDOK: [simultani prevod] Kao što sam uvijek shvatio svoju ulogu kada sam
7 svjedočio pred ovim Vijećem i prethodnim vijećima. Ja sam svjedok koji je na
8 raspolaganju Suda, a ne za tužioca i ne za Obranu, već da dam sve one informacije
9 koje Sud smatra nužnim, kako bi donio svoju odluku. Ja neću reći da sam ja
10 nezavisan arbitrarni faktor kao, na primjer, vještak koji nema nikakve veze sa
11 Uredom tužilaštva, nešto što bi on mogao da kaže, ali ja vjerujem da je način na
12 koji je moj izvještaj napisan i na koji su date moje informacije, da sam ja što je
13 moguće korektniji i tehnički precizniji, kako bih bio od pomoći Vijeću.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Ostojiću.

15 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Uz svo dužno poštovanje, časni Sude, ja ne
16 vjerujem da ste Vi vještak, gospodine Butler.

17 P: Da pročitam šta ste rekli u predmetu *Blagojević* 17. novembra 2003. na
18 strani 4692, redovi 2 do 9. To Vi kažete kada Vas je branilac pitao:

19 "Pa gospodine Karnavas, vezano za moja lična osjećanja, ja pokušavam da ih
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 držim što je moguće dalje. Ali vezano za pristranost, jedno pitanje, analitički
2 govoreći, ostaje prisutno, jeste činjenica da ja lično kao analitičar i svi
3 analitičari koji su angažovani na tom području, mi smo svi ograničeni količinom i
4 vrstom informacija koje imamo u datom trenutku. I ako postoji pristranost u jednom
5 pravcu ili drugom, to može vrlo lako biti zbog toga što nedostaju informacije."

6 Da li se s tim slažete?

7 O: Da, gospodine. Rekao sam, mislim, ranije da nedostatak informacija može
8 izazvati pristranost.

9 P: Da pogledamo neke informacije koje možda niste pregledali i ocijenili u
10 pripremi svog izvještaja.

11 Da li ste i u jednom trenutku pregledali ili zatražili presretnute razgovore
12 koji su dobiveni iz drugih zemalja ili koje su snimale druge zemlje u periodu jula
13 1995?

14 O: Ja znam da je istražni tim tražio te informacije. Da, gospodine.

15 P: Možete li mi navesti zemlje od kojih su tražili te informacije?

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine McCloskey.

17 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Sada dolazimo u područje pravila 70.

18 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Htio bih da me se sasluša na pitanju, ali
19 možda bez prisustva svjedoka.

20 Takođe bih dodao...

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite.

2 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] ... kada smo se bavili ovim pitanjem ranije,
3 na početku svjedočenja drugih svjedoka, Vijeće mi je davalo uputstvo da ne idemo
4 dalje s takvim pitanjima, zato što je bio prisutan predstavnik Vlade Sjedinjenih
5 Država i mi smo se tome povinovali. Mi smo zahvalni na tome i mi ovdje... imamo
6 predstavnika Sjedinjenih Država ovdje da zaštiti te interese. Ali mislim da to čak
7 nije ni na granici pravila 70.

8 SUDIJA AGIUS: /prevod engleskog transkripta: "Da, ali Vi idete s
9 pretpostavkom da je ta informacija dobivena od Američke vlade, tako da..."/

10 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] To je apsolutno tačno. Mogao bih da kažem
11 da su tu bile uključene mnoge zemlje; da li je jedna od njih Sjedinjene Države,
12 nije uopće u pitanju.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey, ja bih zamolio ako
14 ćete nastaviti sa diskusijom onda svjedok mora da napusti sudnicu, pa ćemo dalje
15 vidjeti. Mislim da možete preći na sljedeće pitanje, gospodine Ostojiću.

16 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Ja mislim da me... želim da me saslušate.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ali ne u prisustvu svjedoka.

18 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Onda treba da čekam ili će Vijeće pozvati
19 svjedoka da ode?

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja sam već rekao, ako ćemo o tome dalje
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 raspravljati, onda svjedok mora da ode.

2 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Onda bih... želio bih da o tome dalje
3 raspravimo.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Onda svjedok mora da napusti sudnicu sad.

5 [Svjedok se povlači]

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Ostojiću.

7 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Ovaj svedok je u prethodnom svedočenju
8 konkretno utvrdio da je bilo presretnutih razgovora iz drugih zemalja. Rekao je "iz
9 mnogih drugih zemalja", a zatim je naveo da jedna od zemalja su Sjedinjene Države,
10 tako da nisam znao zašto je u tom trenutku bio prigovor. Nije bilo prigovora. Ja
11 sam smatrao da je prigovor povučen, međutim pošto imamo ovde savetnika iz Vlade
12 Sjedinjenih Država, želeli smo da čujemo šta ona ima da kaže o tome. Ali mislim da
13 pravilo 70 se ne odnosi na druge zemlje. Mi znamo i verujemo da je bilo drugih
14 zemalja koje su pokušale i uspele da dođu presretnutim razgovorima do nekih
15 informacija koje sadrže oslobađajuće dokaze. Nama je potrebno da znamo kada ih je
16 Tužilaštvo tražilo, da li je primilo te presretnute razgovore, kako bi Sud mogao
17 imati kompletnu sliku u vezi sa onim što je Tužilaštvo ponudilo. Ponudilo je dokaze
18 samo sa jedne strane, naime od operatora Armije Bosne i Hercegovine.

19 A ja mogu da kažem Sudu da verujem da koliko sam razumeo... i da verujem da
20 je Hrvatska vlada takođe presretala razgovore, vodila takve... i da smo s vremena
21 na vreme videli da oni imaju neke materijale vezano za jul 1995.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Ostojiću.

2 Izvolite, gospodine McCloskey.

3 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Kada je reč o Hrvatskoj, gospodine
4 predsedavajući, mi smo obezbedili materijale vezane za presretnute razgovore od
5 Hrvatske vlade koji nemaju nikakve veze sa pravilom 70 i to je deo informacija koje
6 su obezbeđene Odbrani.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Imate li još nešto da kažete?

8 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ja bih voleo da mi se skrene pažnja gde je
9 to gospodin Butler pomenuo presretnute razgovore do kojih su došle Sjedinjene
10 Države u prošlosti.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa, ja mogu da Vam kažem. Ja se sećam
12 sasvim jasno da je na osnovu njegovog svedočenja ovde, da je on nagovestio ili
13 potvrdio da osim presretnutih razgovora o kojima smo ovde govorili, onih do kojih
14 je došla Armija Bosne i Hercegovine, da je bilo presretnutih razgovora čiji su
15 izvor druge zemlje. On je to rekao, ali nije konkretno naveo izvor ili zemlju kao
16 izvor tih presretnutih razgovora.

17 U svakom slučaju, da čujemo šta ima da kaže gospodin Bourgon, a onda ćemo
18 doneti odluku.

19 Izvolite, gospodine Bourgon, a u međuvremenu, ako možete da pokažete
20 gospodinu McCloskom gde je svedok pomenuo ili tvrdio da su Sjedinjene Države bile
21 izvor informacija kada je reč o presretnutim razgovorima, molim Vas da to učinite.

22 Gospodine Bourgon, izvolite.

23 G. BOURGON: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

24 Prigovor Tužilaštva u ovom trenutku ukazuje na jedan fundamentalni problem
25 kad je reč o svedočenju ovog svedoka. Gospodin Butler je bio potpuno integrisan u
26 tim Tužilaštva. On je imao pristup svemu čemu je Tužilaštvo imalo pristup. On danas

27

28

29

30

1 svedoči pred Vama, i mi hoćemo da kažemo da iako je imao pristup tim informacijama,
2 bilo suštinski ili nekim informacijama u smislu kojih bio kontaktiran, mi ne možemo
3 danas da kažemo da on ne može da obelodani te informacije kao deo svog svedočenja,
4 inače će njegovo svedočenje biti nekompletno. To je suštinski problem.

5 Ukoliko Tužilaštvo odluči da izabere nekog iz svojih redova ko će svedočiti
6 pred Sudskim većem i da tvrdi da on nije pristrasan i da je nezavisan, onda mora da
7 bude u stanju i da obelodani sve informacije koje ta osoba ima.

8 Moje kolege iz Tužilaštva trebalo je da traže dozvolu i da se oslobode od
9 odredaba pravila 70, kako bi svedočenje gospodina Butlera bilo kompletno. Ukoliko
10 nije kompletno, onda treba odmah da bude prekinuto.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Bourgon.

12 Izvolite, gospodine McCloskey.

13 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] On se ovde ne poziva ni na kakav autoritet.
14 Ovde se ne sugeriše da zato što je on svedok, da onda pravilo 70 nestaje. Pravilo
15 70 je jedno ključno pravilo, kako bi se dobila pomoć određenih vlada i to je
16 pravilo koje moramo da podržimo. I ako se setim opet nečeg što je vezano za
17 presretnute razgovore, mislim da jedna od stvari na koje se pozivao gospodin
18 Butler, to je bila sposobnost JNA ili VRS da presreće razgovore i da su i oni
19 vršili ta presretanja. On je to pomenuo. A kad je reč o zemljama koje nisu deo
20 bivše Jugoslavije, mislim da nije pomenuta nijedna konkretno.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine McCloskey.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Izvolite, gospodine Ostojiću.

2 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući. Mislim da je
3 moj cenjeni kolega gospodin McCloskey pogrešno razumeo moje pitanje. Mi takođe
4 podržavamo pravilo 70. Međutim kad jednom Tužilaštvo odluči da pozove svedoka, mi
5 smatramo da bilo šta i sve što je on pregledao treba da bude dato i Odbrani i da o
6 tome može da se diskutuje, i to barem u toku unakrsnog ispitivanja.

7 A odluka Suda bila je prilično konkretna kada smo ispitivali gospodina
8 Rueza, da odsustvo savetnika Sjedinjenih Država nas ograničava u tome da idemo
9 dalje. Mislim da je moj cenjeni kolega gospodin Bourgon u pravu. Ovo je trebalo da
10 se očekuje. Ja sam to sasvim otvoreno raspravio sa gospodinom McCloskeyem zajedno
11 sa drugim pitanjima koja su uključila i snimke iz vazduha, a i sa svojim cenjenim
12 kolegom iz Vlade Sjedinjenih Država takođe sam ovo raspravio, da ću pitati takvu
13 vrstu pitanja i da oni budu spremni sada da nam kažu koji je njihov stav o tome.

14 Možda se Vlada Sjedinjenih Država ne protivi ovakvim pitanjima. Ja bih
15 pozvao Sud da, ukoliko je moguće, čujemo kakav je stav Sjedinjenih Država.

16 SUDIJA PROST: [simultani prevod] Gospodine Ostojiću, ali ovo se nije
17 odnosilo na stav Vlade Sjedinjenih Država, ne samo na njih. Vaše pitanje odnosilo
18 se i na druge zemlje i tražilo se od svedoka da on kaže koje su to druge zemlje,
19 što uključuje jedan niz zemalja, koliko je nama poznato. Tako da je možda prerano
20 da dolazimo do pitanja Sjedinjenih Država.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Baš tako, ne bih mogao više da se složim.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 G. OSTOJIC: [simultani prevod] Hvala Vam, sudijo. Meni ne treba da bude
2 zabranjeno da postavim pitanje koje su to zemlje. Ako u stvari imamo više zemalja,
3 onda mislim da je obaveza Tužilaštva da dobije odobrenje u skladu sa pravilom 70.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ali mislim da nismo naveli ono što je
5 najvažnije u ovoj diskusiji. Naime, ako Vam Tužilaštvo kaže da je gospodin Butler u
6 to vreme kad je radio za Tužilaštvo možda imao pristup nekim informacijama, i to
7 nekim informacijama koje su možda pružile i neke zemlje koje možda i ne pripadaju
8 bivšoj Jugoslaviji, koje se odnose na presretnute razgovore, koje su poverljive, a
9 odnose se na događaje iz jula 1995., to onda ne znači da svedok sada kao svedok, i
10 to kao ekspert ko više nije član tima Tužilaštva ima slobodu da saopšti te
11 informacije, ako je i mogao to da uradi u vreme kada je radio za Tužilaštvo jer je
12 to tada bilo pokriveno pravilom 70. Dakle, to je poenta.

13 Mislim da činjenica da svedok koji je bio pripadnik Tužilaštva, a onda
14 prestaje da bude pripadnik Tužilaštva i postaje stručni svedok ovde, čak i ako je
15 to stručni svedok Tužilaštva, to ne znači da on više nije u obavezi da i dalje se
16 drži pravila 70 i da zaštićene dokaze i dalje štiti.

17 G. OSTOJIC: [simultani prevod] Ja se slažem, časni Sude, i upravo je zato
18 njegov pravnik u Sudu. Ovde je njegov pravnik iz Vlade Sjedinjenih Država, može da
19 iznese stav, ako oni tako žele, da je to poverljivo i da treba da ostane
20 poverljivo. Ali ja sugerišem da Sud, a svakako ne Tužilaštvo, može da donese tu
21 odluku kada je reč o ovom konkretnom svedoku.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Bourgon.

2 G. BOURGON: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, mi mislimo da ste
3 Vi tačno...

4 [Sudije vijećaju]

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nastavite. Izvinite, molim Vas, gospodine
6 Bourgon, što smo Vas ovako prekinuli.

7 G. BOURGON: [simultani prevod] Mi verujemo da je Sudsko veće upravo ukazalo
8 na tačnu situaciju. Ukoliko je svedok, kao takav, imao pristup nekim informacijama,
9 informacijama koje su relevantne za njegovu ekspertizu, informacijama koje ne može
10 danas da obelodani iz ovog ili onog razloga zbog pravila 70 ili nekog drugog
11 razloga, onda taj svedok nije u poziciji da dâ kompletno svedočenje i da je to fer
12 prema optuženima u sudnici. I znači da njegovo svedočenje treba da se prekine. A
13 ako moj kolega želi da dovede svedoka ovde koji je ranije radio za Tužilaštvo, onda
14 treba da obezbedi odgovarajuće dozvole za svedoka da on može da odgovori na takva
15 pitanja.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Bourgon. A sada izvolite
17 Vi, gospodine McCloskey i to će biti kraj.

18 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Pre nego što to čujemo, samo da nešto kažem.
19 Gospodine Bourgon, samo jedno kratko pitanje.

20 Sa Vaše strane, pošto ste znali da je svedok imao pristup svom tom
21 materijalu, zašto niste tražili pristup tome pre nego što je svedok uopšte došao u
22 sudnicu da svedoči? Zašto niste skrenuli Sudskom veću pažnju na to pitanje?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. BOURGON: [simultani prevod] Zato što odgovornost nije na nama. Mi ne
2 znamo o čemu će svedok da svedoči. Mi ne znamo šta ćemo mi da uradimo i u vezi sa
3 čim ćemo postavljati pitanja svedoku u unakrsnom ispitivanju dok ne čujemo glavno
4 ispitivanje. Nije na Odbrani, gospodine sudijo, da razjasni to.

5 SUDIJA KWON: [simultani prevod] A to nije bilo jasno na osnovu glavnog
6 ispitivanja, presretnuti razgovori, čiji su izvor možda neke druge zemlje?

7 G. BOURGON: [simultani prevod] Ali jedna od stvari koja svakako mora da se
8 uradi u vreme unakrsnog ispitivanja jeste da se postavi pitanje o izvorima na
9 osnovu kojih svedok iznosi ono što je rekao u svom svedočenju. Ukoliko imamo
10 informacija o materijalu koji je korišćen, normalno je da Odbrana uzme zdravo za
11 gotovo da će svedok moći da se vrati na te izvore i da govori o tome.

12 Mi smo danas bili iznenađeni da kad se postavilo prvo pitanje vezano za
13 izvore nekih materijala, pitanje koje je postavio moj kolega gospodin Ostojić, da
14 smo od Tužilaštva odmah čuli prigovor da svedok to ne može da kaže. Na Tužilaštvu
15 je bilo da traži dozvolu oslobađanja od pravila 70 ukoliko postoji neko pitanje
16 vezano za pravilo 70. Odbrana nije u poziciji da zna da li je pravilo 70 to koje
17 može da utiče na ovo ili ne.

18 Na Tužilaštvu je odgovornost da utvrdi da postoji takav problem i da se
19 postara da svedok može u potpunosti, kompletno da svedoči i da to bude fer prema
20 svima optuženima u ovoj sudnici.

21 Hvala, gospodine predsedavajući.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine McCloskey.

2 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, kao što je sudija
3 Kwon naveo, mi nismo tražili od gospodina Butlera da kaže bilo šta vezano za
4 presretnute razgovore iz nekih drugih zemalja, osim onih koje su deo bivše
5 Jugoslavije i nema zakona koji podržava ovaj nečuveni argument da je na nama da
6 tražimo oslobađanje od pravila 70.

7 Tužilaštvo nije sugerisalo tako nešto. E sad, pitanje da li su Sjedinjene
8 Države u to uvučene ili ne, a mi ne možemo time što ćemo da se pozivamo na
9 Sjedinjene Države da pretpostavljamo da one jesu uključene. To bi samo po sebi bilo
10 kršenje pravila 70. Dakle, oni nisu ovde kao lični advokat gospodina Butlera. Oni
11 su ovde da se postaraju da se interesi Sjedinjenih Država poštuju, a ja sam ovde da
12 se postaram da se poštuju interesi pravila 70 u ovom predmetu.

13 Mi nismo koristili takve materijale. Ta vrata prosto treba da ostanu
14 zatvorena. Mi ne možemo da se sada bavimo time da li nam je neka zemlja pružila
15 informacije na koje se ne pozivamo. To prosto nije odgovarajuće i to prevazilazi
16 opseg pravila 70.

17 G. BOURGON: [simultani prevod] Mogu li ja nešto da dodam, molim Vas?

18 Gospodin Butler svedoči ovde zato što je bio nekada službenik Sjedinjenih
19 Država, a i Kancelarije tužioca. Onda kada je on pozvan kao svedok, bilo bi fer u
20 odnosu na Odbranu da se pretpostavi da moj kolega iz Tužilaštva ima sve moguće
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 dozvole i oslobađanja, kako bi njegovo svedočenje bilo kompletno.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Haynes.

3 G. HAYNES: [simultani prevod] Ja ću izneti četiri stvari najkraće što mogu.

4 Prvo, mislim da je gospodin Bourgon - u odgovoru na ono što je primetio
5 sudija Kwon - rekao da dužnost obelodanjivanja, bez obzira na to da li je to
6 materijal koji podržava ono što oni iznose ili oslobađa u ovom slučaju, leži na
7 Tužilaštvu. Na njima je ta odgovornost.

8 Druga stvar je ova: mislim da niko ovde ne tvrdi da gospodin Butler danas
9 nije svedok Tužilaštva. Ukoliko gospodin McCloskey hoće to da tvrdi, ja ću mu onda
10 pokazati njegov e-mail koji mi je poslao prije nekoliko nedelja gde je on koristi
11 frazu: "Mi se svi slažemo da je gospodin Butler ipak neko ko je radio za
12 Tužilaštvo." Dakle, on je svedok Tužilaštva, jasno i glasno rečeno.

13 Treća stvar je suština onoga do čega smo došli. On pokušava da iznese
14 zaključak - ono što je rekao gospodin Butler - da je to nužno pristrasno, zato što
15 je on ignorisao neki materijal koji je mogao da ga odvede u nekom drugom pravcu.

16 Dakle, prigovor koji se iznosi u ovom trenutku je preran. Gospodin Ostojić
17 nije prošao ni prvo to pitanje, a to nije pitanje koje štiti pravilo 70. To je sad
18 pitanje vezano za sam materijal, dakle to je proces od tri stadijuma. Da li je
19 Tužilaštvo tražilo te materijale? Da li ih je dobilo? Od koga? Kakvi su to
20 materijali bili?

21 A sve što je gospodin Ostojić do sada pitao bilo je da li je to traženo

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 uopšte. Ja ne vidim kako može razumno da se tvrdi da je odgovor na to pitanje
2 definisan pravilom 70 kao nešto što je zaštićeno. Možda gospodin Ostojić ne može da
3 pređe na drugi ili treći stadijum.

4 Ali tvrditi da su zaključci gospodina Butlera pristrasni zato što on nije
5 imao pristup nekom materijalu, citirajući ono što je rekao u slučaju *Blagojević*,
6 odgovor na ovo pitanje nije pokriven pravilom 70 niti može biti.

7 Dakle, to su moje tvrdnje.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

9 Želite li da nešto dodate, gospodine McCloskey?

10 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Ja bih želeo da se pridružim ovome.

11 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Samo da kratko odgovorim.

12 G. HAYNES: [simultani prevod] Ovo je uvredljivo, ja se izvinjavam. I želim
13 da mi se izvinete na tome.

14 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Izvinjavam se. Koliko je meni poznato, ja
15 sam mislio da Vam time ukazujem poštovanje.

16 G. HAYNES: [simultani prevod] Ne. Mislim da niste to nijednog trenutka
17 uradili.

18 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Izvinjavam se, mislio sam da je to
19 odgovarajuće.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Razumijem, gospodine Haynes, sasvim
21 dobro. Ali to je verovatno američki pristup koji je drugačiji od britanskog
22 pristupa. Dakle, dve velike zemlje koje deli isti jezik, kako kažu.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ja ću ga pitati kako on misli da je
2 odgovarajuće.

3 G. HAYNES: [simultani prevod] Biće sasvim u redu ako mi kažete "gospodine
4 Haynes" od sada pa do kraja suđenja.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa, mi obično imamo isti problem kada su u
6 pitanju muž i žena.

7 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] To je istina.

8 Pitanje da li je pravilo 70 relevantno u slučaju gospodina Butlera ili ne...
9 pitanje broj 2 je neko na koje se ne može odgovoriti. To mora da ostane tajno da li
10 je bilo koja zemlja odgovorila na bilo koji način, jer taj odgovor pruža
11 obaveštajni podatak kakav te zemlje ne žele da se javno kaže.

12 Dakle, prvo pitanje nije relevantno jer drugi deo nikada ne može biti
13 relevantan, a morate da prođete prvi stadijum da biste došli do drugog.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Ostojiću, da li želite nešto
15 ukratko da dodate?

16 G. OSTOJIC: [simultani prevod] Ja se svakako slažem sa onim što je rekao moj
17 kolega, gospodin Haynes. Ali u vezi sa onim što je ranije reklo Tužilaštvo - da li
18 su Sjedinjene Države i njihova vlada u ovo uvučeni i analogija vezana za pecanje -
19 zaista, ako pogledate snimke iz vazduha, mi znamo da su ih oni tražili. Oni su ih
20 bez ikakvih problema ovde predočili. Kada je reč o pravilu 70, nama je bilo
21 dozvoljeno da vidimo da postoje neke razlike i ja ću pitati gospodina Butlera u
22 vezi s tim, kao što moj cenjeni kolega zna, kao i što moja cenjena koleginica iz
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Vlade Sjedinjenih Država zna. Tako da sugerisati tako nešto, to nije korektno i
2 nije tačno, prosto nije istina.

3 Mi imamo pravo da dobijemo ovu informaciju. Nije naša obaveza da ih svakoga
4 dana podsećamo da nam daju materijale na koje su se svedoci oslanjali. Ovaj Sud je
5 to naredio. Pravila ovog Suda to naređuju i oni se prosto nisu pridržavali tih
6 pravila i naređenja Suda u vezi sa predočavanjem svih materijala koje oni imaju
7 kada je reč o svedocima.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ali Vi opet pojedinačno navodite
9 Sjedinjene Države i njihovu vladu, a Tužilaštvo je jasno reklo da se ne bavimo
10 nekom konkretnom zemljom nego možda nizom zemalja. Da, gospodine McCloskey,
11 izvolite i molim da završite sada. Recite posljednje.

12 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Apsolutno gospodine.

13 Gospodin Ostojić sada prebacuje diskusiju na snimke iz vazduha, a to je
14 nešto drugo.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne. Ne bavimo se sada snimcima iz vazduha.

16 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Samo sam hteo da odgovorim na tu tvrdnju.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, ne morate.

18 [Sudije vijećaju]

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey, prije nego što
20 nastavimo, posebno prije nego što nastavimo sa donošenjem odluke, željeli bismo da
21 znamo sljedeće:

22 Vi ste identificirali jednu zemlju, Hrvatsku, vezano za koju se ne
23 primjenjuju ograničenja pravila 70 i govorimo tu samo o eventualnim presretnutim
24
25
26
27
28
29
30

1 razgovorima. Postoji li još ijedna druga zemlja koja je stavila embargo pravila 70
2 ili je zatražila da se primijeni pravilo 70 i vezano za činjenicu da su možda
3 dobili zahtjev od vas da daju takve informacije? Kada kažem od vas onda mislim na
4 Tužilaštvo, ili su možda i dali takve informacije? Odnosno, nisu dali takve
5 informacije?

6 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, kako bih
7 razjasnio nakratko Hrvatsku, oni su nam dali određeni broj presretnutih razgovora
8 koje smo mi dali Obrani, o tome se i svjedočilo. A stvarni proces toga kako su
9 preuzeti ti presretnuti razgovori je dio rada jednog drugog istražnog tima. Oni se
10 time bave... određenim pitanjima vezanim za to. A što se tiče količine hrvatskih
11 presretnutih razgovora koji su dati, to oni ne potpadaju pod pravilo 70. Međutim
12 postoje druge zemlje, više zemalja koje su tu uključene kada se radi o zahtjevu ove
13 vrste.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li Vi prizivate pravilo 70 kod svake od
15 ovih zemalja?

16 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Apsolutno.

17 Kao i što se i očekivalo, kada se takvi zahtjevi podnose, oni se prave u
18 okviru pravila 70 i mi nikada nismo uključeni u zahtjev, niti vezano za odgovore.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

20 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Bilo koja druga zemlja koja nije stavila kao
21 uslov pravilo 70 vezano za presretnute razgovore, osim Hrvatske, da li takva zemlja
22 postoji?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Pa, ne bih želio sugerirati da takvih
2 zemalja ima, jer to ne bi bilo primjereno. Međutim, tu imamo RS i neke presretnute
3 razgovore iz RS-a, veoma malo. Imali smo mnogo zahtjeva, a mislim da nisam čuo da
4 traže njihovo podlijevanje pravilu 70. To je donekle kompliciranije pitanje, ali
5 dopustite da ponovo pogledam pitanje suca Kwona.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ono što je sudac Kwon želio naglasiti,
7 jednostavno rečeno je sljedeće: Vi ste možda sami kada ste stupili u vezu s tim
8 zemljama naznačili da postoji privilegija po pravilu 70. Ono što sudac želi reći
9 jeste da su Vam te zemlje, možda, dok su Vam pružale određene informacije ili
10 materijale, da te zemlje pritom možda nisu inzistirale na korištenju privilegija po
11 pravilu 70.

12 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ja ne znam da postoje neke druge
13 informacije koje se tiču presretnutih razgovora a koje nisu obuhvaćene pravilom 70.
14 Pokušavam se sjetiti da li sam možda koju propustio. Ne. Znam da imamo nekoliko
15 presretnutih razgovora koji se tiču RS-a, zatim jedan koji smo pokupili u
16 Bratunačkoj brigadi koji se tiče Namera Orića i Halilovića iz 1992. Taj bi Obrana
17 trebala imati. Ne mogu se sjetiti nekih drugih presretnutih razgovora ovog
18 trenutka, ali ću nastaviti razmišljati o tome. Ovog časa se ne mogu sjetiti.

19 SUDIJA KWON: [simultani prevod] A uvjeti po pravilu 70 su takvi da bi se, u
20 stvari, trebalo saznati tokom glavne rasprave, tokom suđenja da li se pitalo
21 dotičnu zemlju takve stvari, zar ne?

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ja sam o tome također razmišljao. Možda
2 pitanje koje bi se trebalo postaviti Tužiteljstvu jest da li je ono obavilo svoj
3 posao, da li smo tražili informacije koje su u tom svijetu obuhvaćenom pravilom 70?
4 Mislim da je to prilično pravedno pitanje kojim bi se mogla naša sposobnost i ono
5 što smo činili staviti na kušnju.

6 Međutim, mislim da se iz toga ne smiju izvlačiti nikakvi logični zaključci,
7 osim onog da li smo mi na primjeren način obavili našu istragu. Naime, ako bismo
8 nekom postavili to pitanje, izvlačenje zaključka iz toga da li je zemlja odgovorila
9 na naš zahtjev ili nije, da li je tražila zaštitu po tom pravilu ili nije - je
10 nešto što bismo trebali pitati tu dotičnu zemlju. Dakle, u obavještajnom svijetu
11 pitanje da li je neka zemlja možda raspolagala određenim informacijama ili nije je
12 gotovo jednako važno nego li dobiti odgovor na pitanje.

13 Mislim da je primjereno pitati da li smo mi, u okviru naših istraga, išli i
14 do kraja obavili naš posao. U tom smislu smatram da bi trebalo biti generalnije
15 prirode, a ne usmjereno na jednu određenu zemlju, jer se u tom smislu ne bi smjelo
16 izvlačiti zaključke, po mom mišljenju.

17 [Sudije vijećaju]

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vratimo se natrag par koraka na stranicu 39
19 na kojoj su postavljena dva pitanja. Postavio ih je gospodin Ostojić. Jedno je bilo
20 generičke prirode. Na njega je odgovoreno. I mi bismo dopustili to pitanje ionako,
21 a to je:

22 "Da li ste Vi, gospodine, u bilo kojem trenutku pregledali ili zatražili
23
24
25
26
27
28
29
30

1 razgovore koji su možda dobiveni od drugih zemalja ili koje su možda druge zemlje
2 uzele a koje se tiču perioda jula 1995?"

3 Svjedok je odgovorio: "Znam da istražni tim jeste tražio takve informacije."

4 Zatim drugo pitanje koje nećemo dopustiti.

5 "Možete li mi pobrojati zemlje od kojih ste Vi zatražili te informacije?"

6 Naša je odluka da svjedok zbog ograničenja propisanih pravilom 70, a koja je
7 iznio gospodin McCloskey, da svjedok ne bi trebao biti u poziciji, odnosno ne bi
8 smio identificirati zemlje od kojih su informacije možda zatražene i koje su možda
9 takve informacije i dale.

10 Potrebno je da sa svojim kolegama prodiskutiram i još jedno pitanje.

11 [Sudije vijećaju]

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Također smo odlučili - želim to sasvim
13 jasno dati do znanja - da smo mi jednoglasni u ovoj odluci, nastavno na prvo
14 pitanje koje je postavio gospodin Ostojić, a na koje je svjedok odgovorio - a to je
15 da on zna da istražni tim jeste tražio informacije - posve je legitimno da gospodin
16 Ostojić postavi daljnja pitanja, a to je:

17 "Da li ste Vi imali na svom raspolaganju... da li to znači da ste imali na
18 svom raspolaganju i druge presretnute razgovore iz drugih zemalja?"

19 Svjedok može odgovoriti na to pitanje, ali tu stvar staje. Ne možete ići
20 dalje i postavljati pitanja kojima bi se identificirala jedna ili više od tih
21 zemalja, a za koje nam je Tužiteljstvo zajamčilo da su obuhvaćeni, odnosno da se
22 radi o informacijama koje su obuhvaćene zaštitom pravila 70.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Izvolite, gospodine McCloskey.

2 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Možete li možda to objasniti gospodinu
3 Butleru, kako bi mu bilo posve jasno? On zna za hrvatske presretnute razgovore i
4 vjerojatno će na takva pitanja željeti odgovoriti.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ako vjeruje da ima drugih takvih, u redu.
6 Svakako ću to učiniti, gospodine McCloskey.

7 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Mislim da on zna za Hrvatske.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Uvedite gospodina Butlera.

9 [Svjedok je ušao u sudnicu]

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro došli, gospodine Butleru.

11 Na kraju će ispasti da imate više pauza nego mi.

12 Gospodin Ostojić Vam je prije nekog vremena postavio jedno pitanje, a to je
13 bilo ovo: "Jeste li Vi, gospodine, u bilo kojem trenutku pregledali ili zatražili
14 presretnute razgovore koji su možda dobiveni od drugih zemalja ili koje su možda
15 druge zemlje uzele, a tiču se perioda iz jula 1995?"

16 Na to ste Vi odgovorili: "Znam da istražni tim jeste zatražio takve
17 informacije. Da, gospodine."

18 Vi, međutim, niste odgovorili, odnosno niste rekli da li ste na raspolaganju
19 imali, te pregledali i proučili druge presretnute razgovore koji...koje su Vam
20 eventualno dostavile neke druge zemlje? Budu li Vam postavili takvo pitanje, od Vas
21 se traži da na njega i odgovorite, dakle da li ste proučavali presretnute razgovore
22 iz drugih zemalja.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Međutim, budu li od Vas tražili da kažete ili da pobrojite koje su te druge
2 zemlje koje su Vam dale te presretnute razgovore, izuzev Hrvatske, nije Vam
3 dopušteno da spominjete, odnosno identifikirate bilo koju drugu zemlju.

4 Da li Vam je to jasno?

5 SVJEDOK: [simultani prevod] Da.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala.

7 Gospodine Ostojić.

8 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine predsjedavajući.

9 P: Gospodine, postaviti ću Vam pitanje koje mi je Sud dozvolio. Prvo da Vas
10 pitam ovo. Vi ste spomenuli da je istražni tim zatražio te informacije, svakako
11 barem dio tog tima, zar ne?

12 O: Da.

13 P: A ko je konkretno zatražio te informacije?

14 O: Te informacije obuhvaćene su u zahtjevu koji je upućen pod vodstvom
15 gospodina Jean-Rene Rueza, koji je bio na čelu istražnog tima.

16 P: O njemu ćemo malo kasnije. Ali da li ste na raspolaganju imali i te druge
17 presretnute razgovore iz drugih zemalja kako biste ih pregledali?

18 O: Ne, gospodine. Taj materijal mi nikada nije bio na raspolaganju.

19 P: U redu. Razgovarali smo o materijalu koji niste primili niti pregledali,
20 a koji bi, u nedostatku boljeg izraza ili kao što ste to Vi rekli, dovelo do neke
21 neobjektivnosti u Vašem izvještaju. Mi smo već dosad obuhvatili neke presretnute
22 razgovore i vratiti ćemo se na njih.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 No recite mi što je s dokumentima iz Armije BiH. Jeste li dobili i pregledali sve
2 dokumente koji se tiču Armije BiH iz Jula 1995?

3 O: Ne, ja nisam napravio sveobuhvatnu analizu svih dokumenata Armije BiH. Mi
4 smo za mjesec juli pregledali materijal koji smo mogli dobiti tokom naknadnog
5 pretresa prostorija 2. korpusa. To je obavilo Tužiteljstvo. Kao i neke dokumente
6 Armije BiH koji su bili u posjedu Zvorničke brigade VRS-a, zato što su oni pak bili
7 zarobili i zaplijenili evidenciju 28. pješadijske divizije u Srebrenici.

8 P: Jeste li pregledali kakvu evidenciju Armije BiH u vezi s periodom juli
9 1995., kako biste utvrdili koja su bila naređenja strateška, operativna ili
10 taktička Armije BiH?

11 O: Da. Iz konteksta dokumenata koje sam upravo opisao to je bio jedan od
12 razloga zašto sam ih uopće proučavao.

13 P: A možete li mi reći jeste li pregledali dokumente koji bi otkrili kakvu
14 je vojnu silu predstavljala vojska bosanskih Muslimana u Srebrenici u julu 1995?

15 O: Da. Mislim da sam čak i naveo neke od tih dokumenata, barem općenito,
16 radilo se o popisima vojnika.

17 P: O kojem broju ljudi se radilo?

18 O: Ne sjećam se sad napamet koje je bilo ljudstvo 28. pješadijske divizije,
19 a vjerojatno mi možete osvježiti sjećanje; ja se ne sjećam.

20 P: A što je sa oružjem koje je bilo prokrijumčareno u Srebrenicu 1995? Jeste
21 li došli do sveobuhvatnog popisa ili podataka iz Armije BiH u vezi s tim?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Materijal i kako ja shvaćam cijelu situaciju ponovo je na temelju
2 dokumenata o kojima smo razgovarali. Mi nismo u sklopu istrage išli do Armije BiH i
3 tražili popis koji bi sadržavao sve te materijale.

4 P: Preći ću na drugu temu, a to su fotografije snimljene iz zraka. O tome
5 smo nakratko razgovarali sa gospodinom Ruezom koji je bio Vaš šef, Vaš komandant,
6 kao što Vi ste to sami rekli. Da li ste tražili i dobili snimke iz zraka koje bi
7 pokazivale koliko je vojnika Muslimana, odnosno boraca, stiglo do Tuzle u julu
8 1995?

9 O: Ne, ne koliko ja znam.

10 P: Jeste li ikada zatražili odgovor?

11 O: Ne znam kako ćete uopće doći do tih informacija, ali u redu.

12 P: Recite mi kako Vi poimate fotografiju iz zraka. Što je to?

13 O: Snimke iz zraka su snimljene ili iz onog što mi zovemo platforme, zračne
14 platforme koje mogu biti ili avioni, dakle letjelice ili dakle, one koje imaju
15 ljudstvo u sebi ili platforme koje nemaju ljudstvo u sebi. To praktički su slike
16 satelita.

17 P: I to je nešto što se snimalo kontinuirano 1995. ili je sporadično?

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da je to obuhvaćeno pravilom 70,
19 gospodine Ostojić.

20 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] U redu.

21 P: Recite mi onda da li ste analizirali snimke iz zraka.

22 O: Ono što je Tužiteljstvo imalo, ja sam pogledao i koristio u sklopu svoje
23 analize.

24 P: Dobro, nazvat ćemo to, dakle, snimke iz visine, iz zraka.

25

26

27

28

29

30

1 Recite nam, kad gledamo transkript, dakle koristit ćemo jedan izraz, dakle,
2 to je slika iz zraka, kako bi bilo posve jasno u zapisniku. Ono što ste Vi gledali,
3 da li Vam je dato u papirnatom obliku, na disku, CD-u?

4 O: U papirnatom obliku.

5 P: Da li je itko, uključujući gospodina Rueza, mogao ukloniti bilo koje
6 podatke koji su se nalazili na toj papirnatostoj kopiji fotografije?

7 O: Mislim da to nije bilo moguće, gospodine.

8 P: A zašto to ne bi bilo moguće?

9 O: Pa, iz istih razloga koji vrijede i za bilo koji papirnati dokument. Ako
10 nastojite na bilo koji način mijenjati papirnatu kopiju neke slike, kao što je na
11 primjer fotografija, pretpostavlja se da će iza toga ostati vidljivi tragovi Vašeg
12 nastojanja. Znaete, s novijom tehnologijom, dakako, postoji mogućnost skeniranja
13 papirnatostoj kopije. Napravite od toga digitalnu kopiju, koristite se Photoshopom i na
14 taj način, koliko ja znam, se to može učiniti. Ali po mojim saznanjima, snimke
15 gospodin Ruez nije ni iz kog razloga mijenjao.

16 P: Da li se sjećate da li su neke od tih snimki koje ste Vi pregledavali
17 imale znak "NIMA"? A to je u stvari kratica američke agencije koja se bavi
18 snimkama.

19 O: Ne sjećam se da li su takve oznake bile na originalima papira koje smo
20 dobili po pravilu 70 ili ne. Možda jesu, ne sjećam se.

21 P: A svaka od njih je onda vjerojatno imala takvu oznaku ako ih je bilo?

22 O: Svaka papirnata kopija imala je oznaku koja je sadržavala osnovne
23
24
25
26
27
28
29
30

1 informacije. Na primjer, naslov slike, u kom smjeru je sjever, kako se možemo
2 orijentirati. Sjećam se da je tu bio i pečat u kojem je stajalo: "Vlasništvo Vlade
3 Sjedinjenih Država, pravilo 70", ali se ne sjećam da li je koja od tih snimki imala
4 i oznaku koja bi spominjala i neku agenciju.

5 P: A datumi? Da li su tamo bili i datumi?

6 O: Mislím da su originali snimaka iz zraka imali datum, da.

7 P: Da li je tu stajao i neki opis onoga za što se tvrdi da je prikazano na
8 snimci?

9 O: Da. Originali po pravilu 70 imali su opis analitičara. Jedna ili dvije
10 rečenice, ono što je analitičar smatrao da taj konkretni snimak opisuje...
11 prikazuje.

12 P: Vratit ćemo se kasnije na te snimke iz zraka. Želio bih da sada pokrijemo
13 ovaj drugi materijal koji možda nije bio u Vašem posjedu i koji možda niste
14 pregledali.

15 Što je s dokumentima iz Glavnog štaba? Da li Vi, gospodine, mislite da ste
16 dobili cjeloviti popis svih dokumenata iz Glavnog štaba?

17 Razlog zbog kojeg Vas to pitam, da bih to stavio u kontekst jest: 16.
18 januara 2008., dakle tokom Vašeg svjedočenja ovdje, na stranici 11 do 12, Vi ste
19 izjavili da se ne sjećate da imate ikakvih evidencija koje se tiču ili koje su
20 vezane za dežurnog iz Glavnog štaba.

21 Moje pitanje je: da li ste dobili sveobuhvatni set dokumenata iz Glavnog
22 štaba?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne sjećam se da je Tužiteljstvo ikada dobilo sveobuhvatni popis
2 dokumenata iz Glavnog štaba.

3 P: Da li ste u bilo kojem trenutku pregledali putne listove iz Glavnog
4 štaba?

5 O: Ne.

6 P: Da li ste ikad nastojali vršiti pretrese kako biste došli do tih
7 informacija?

8 O: Jesmo. I u stvari to je bila geneza svih naknadnih pretresa Tužiteljstva
9 u Ministarstvu odbrane RS-a. U sklopu tog pretresa razgovarali smo i s pojedincima
10 koji su navodno imali informacije o dokumentima vezanim za Glavni štab i ti ljudi
11 nam nisu bili u stanju reći gdje se nalaze arhivi Glavnog štaba, kao što smo ih mi
12 nazivali.

13 P: Dakle, nikad niste došli do njih?

14 O: Koliko ja znam nikada nismo imali sveobuhvatnu zbirku materijala koju
15 zovemo arhiv Glavnog štaba.

16 PREVODILAC: Prevoditelji mole pauzu između pitanja i odgovora.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li ste čuli da Vas prevoditelji mole da
18 napravite pauzu između pitanja i odgovora?

19 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Da, jasno smo čuli.

20 SVJEDOK: [simultani prevod] Da.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Onda molim Vas da to i poštujete.

22 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod]

23 P: Vi također kažete tokom svog svjedočenja, ranije, a mislim i u ovom
24 predmetu, da u pravilu ne citirate niti ne pridajete značajne pažnje onome što ste
25 saznali iz razgovora sa svjedocima. Je li to tačno?

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: A razlog što to ne činite je što Vas ovdje dovode kao analitičara
3 Tužiteljstva da date kontekst iza dokumenata i presretnutih razgovora ili kontekst
4 u koje oni spadaju, a ne da donosite vrijednosne prosudbe o tome da li vjerujete
5 ili ne vjerujete određenom svjedoku i da li možete potkrijepiti ili ne potkrijepiti
6 izjavu nekog svjedoka. Da li je to točno?

7 O: Pa nisam siguran da je to posve točno. Naime, moje gledište je da nije
8 moj posao niti dužnost u odnosu na ovakve sudske postupke da komentiram da li je
9 nešto što je neki svjedok rekao točno ili nije ili cjelovito.

10 Kao analitičar, moram biti sposoban odlučiti... odnosno kao analitičara,
11 moja sposobnost odlučiti o tome da li je izjava nekog svjedoka istinita ili ne,
12 moja sposobnost u tom smislu je prilično ograničena. Naročito u uznapredovanim
13 fazama moje analize kada, na primjer, se već znalo da ću ja ići u sudnicu i
14 svjedočiti u predmetu *generala Krstića*.

15 Praksa je, naime, da ja nisam želio se dovesti u položaj u kojem se za bitna
16 pitanja oslanjam na izjave nekih pojedinaca za koje sam znao da će ih Tužiteljstvo
17 pozvati kao svjedoke. I u tom kontekstu, znate, Sud bi bio taj koji bi odlučio o
18 tim informacijama o njihovoj korisnosti i uopće istinitosti.

19 P: Hvala, gospodine Butler. Dopustite mi da završim ovu temu prije pauze ako
20 je imamo u isto vrijeme. Naime, ljudi su Vas nazivali vojnim ekspertom,
21 analitičarom, obavještajnim analitičarom. Ali istina je u stvari takva, zar ne

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 gospodine Butler, da izvještaj koji Vi ovdje dajete danas i koji ste dali je više
2 izvještaj jednog povijesnog analitičara, zar ne?

3 O: U konkretnom kontekstu prizora mjesta zločina na kojem radimo, da. Radi
4 se o povijesno analitičkom izvještaju. Ne traži se od mene da radim neku
5 predvidljivu analizu.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Kada je riječ o...

7 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Nisam gledao... Da li ste se meni uputili
8 ovim pitanjem za pauzu?

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A ne, ne. Pitali ste... pitanje je
10 gospodinu Butleru.

11 SVJEDOK: [simultani prevod] Ja nisam shvatio što pitate.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja pitam sljedeće: nije li točno, gospodine
13 Butler, da... Pitanje je bilo: "Nije li točno, gospodine Butler, da je izvještaj
14 koji ovdje danas dajete više izvještaj povijesnog analitičara?" Vi ste rekli: "U
15 kontekstu mjesta zločina na kojem radimo - da, radi se o povijesno analitičkom
16 izvještaju."

17 Da li ste rekli "ne traži se od mene da napravim predvidljivu analizu"?

18 SVJEDOK: [simultani prevod] Ne, gospodine. Moj izvještaj, sasvim je
19 očigledno, bavi se određenim vremenskim periodom. Kako u pogledu same baze zločina
20 iz jula 1995., tako i u pogledu izvještaja o komandi, dakle o komandovanju, o
21 praksi, pravilima i propisima VRS-a kako su primjenjivani u julu 1995. U tom
22 kontekstu se radi o povijesnoj analizi.

23 Naime, kao što sam ja već i rekao u kontekstu svog prvog izvještaja, on nije
24 napravljen sa svrhom da bude povijesni pregled. Ima mnogo političkih, vojnih,
25
26
27
28
29
30

1 diplomatskih pitanja koja su očigledno povezana sa tim stvarima, a koja su van
2 mojih analitičkih mogućnosti. Ja ne mogu o njima komentirati na inteligentan način.
3 Dakle, u tom pogledu ja se vraćam na prvobitnu svrhu mog izvještaja, a to je da se
4 odredi okvir za vojni kontekst i da se odredi na koji način je to povezano sa
5 osnovama zločina koje su predmet istrage, a kako bi se to opet povezalo sa vojnim
6 jedinicama i njihovom povezanošću sa mjestima događaja, mjestima zločina te
7 stvarnim aktualnim ulogama i odgovornostima pojedinaca koji su određeni kao
8 komandanti i drugih pripadnika tih jedinica te njihova uloga i odgovornost po
9 pravilima VRS koji su primjenjivani u to vrijeme.

10 Zato sam i u tom smislu namjerno ograničio svoj analitički fokus.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. To je jasno.

12 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod]

13 P: Recite mi, prije nego što idemo na pauzu, kada je riječ o pravilu 68, da
14 li ste Vi upoznati sa njime.

15 O: Jesam.

16 P: Da li ste s njime bili upoznati i kada ste radili za Tužiteljstvo ovih
17 šest godina?

18 O: Da. Naime, išao sam čak i dalje. Recimo, imao sam svoju praksu u analizi
19 da opcije ostavljam otvorenima, naročito ako bismo zašli u situaciju u kojoj su
20 pojedinci, predmet, optužnica, koje se zatim i uhapsi, naročito u slučaju predmeta
21 *Krstić*, gdje je on bio, s njim je bilo i razgovarano i on je naime i artikulirao
22 neke od tih stvari. Ukratko...

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 P: Vi jeste, dakle, upoznati s time?
- 2 O: Da. I činjenica da smo to držali otvorenim, te mogućnosti, je i zbog toga
3 što je to bio dio našeg ispunjavanja obveza po pravilu 68.
- 4 P: Vratit ćemo se na gospodina Rueza i druge u tom istražnom timu kasnije,
5 ja sada govorim samo o Vama. Nije li točno da u predmetu *Krstić*, da Vas je
6 Tužiteljstvo tamo prvenstveno koristilo kao sredstvo koje bi, da se pokaže što...
7 dakle, kao sredstvo kojim bi se pokazalo što je točno potpadalo pod pravilo 68?
- 8 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Mislim da je to citat baš iz 17. novembra
9 2003., strana 4717.
- 10 P: Je li to točno?
- 11 O: Siguran sam da u predmetu *Krstić* je bilo trenutaka kada sam svjedočio o
12 materijalu za koje se smatralo da je pravilo 68. I da, ja sam bio prisutan u
13 sudnici kako bi se to potvrdilo.
- 14 P: Jeste li Vi bili osoba koja je bila zadužena za pružanje informacija za
15 koje se smatralo da potpadaju pod to pravilo?
- 16 O: Ja nisam bio zadužen za pravilo 68?
- 17 P: A ko jest u Vašem timu?
- 18 O: Pa, pravnici, kolektivno gledajući, bili su krajnji arbitri onoga što...
19 dakle, krajnji arbitri informacija koje su eventualno potpadale pod pravilo 68.
20 Analitičari i istražitelji koji su eventualno naišli na informacije za koje su
21 smatrali da bi bile te vrste su te informacije onda prosljeđivali i davali na
22 znanje pravnicima.
- 23 P: A na koji način ste komunicirali sa pravnicima kako biste im prenijeli te
24 informacije: usmeno, pismeno ili...
- 25 O: Pa, obično bih ušao u njihov ured i objasnio im to usmeno.
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 P: Dakle, ne biste vodili bilješke niti evidenciju da ste za dokument X, Y,
2 Z mislili da bi potencijalno moglo potpadati pod pravilo 68?

3 O: Možda postoji takvo što u obliku e-maila.

4 P: Ne, ne. Nisam na to mislio.

5 O: Pa, siguran sam da postoje i pismene bilješke. Ja znam da sam za svoje
6 svrhe vodio bilješke i ako je bilo šta o pravilu 68 ja bih to i zapisao. Ali
7 bilješke službene... dakle, neke bilješke postoje.

8 P: A to vrijedi za svakog člana tima, zar ne?

9 O: Ja ne mogu govoriti u njihovo ime. Ja mogu samo govoriti u ime vojnih
10 analitičara koji su radili za mene.

11 P: Da li ste Vi sami ikad prikupljali materijale za koje se smatralo da bi
12 mogli biti pravilo 68 za bilo kojeg od optuženih u ovom predmetu?

13 O: U ovom predmetu, kada je riječ o pukovniku Pandureviću, da. I to samo
14 zato što je on bio netko tko je prilično davno. Nakon što sam napustio
15 Tužiteljstvo, moja je sposobnost da to činim da, dakle, pregledavam zbirke
16 dokumenata i takve stvari, bila prilično ograničena. Dakle, ne mogu reći da sam
17 konkretno prošao te zbirke tražeći informaciju po pravilu 68.

18 P: Koliko je mnogo vojnih analitičara bilo u Tužilaštvu u tom timu koje je
19 vodio gospodin Ruez?

20 O: Ja lično, gospođa Amanda Brettell, moj asistent za istrage, isto tako
21 gospođa Sally Lattin, pomoćnik, kao i grupa prevodilaca.

22 P: Koja je grupa bila određena da prikupi materijale koji su po pravilu 68
23
24
25
26
27
28
29
30

1 bili vezani za gospodina Ljubišu Bearu?

2 O: Ne znam odgovor na to. Koliko sam ja shvatio, u slučaju Beare, ja sam u
3 to vrijeme već bio otišao, tako da ne mogu da odgovorim na to pitanje.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hoćemo li nastaviti nakon pauze?

5 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Da, hvala.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Imamo pauzu od 25 minuta. Molim ustanite.

7 ... Početak pauze u 12.32h

8 ... Sjednica nastavljena u 13.04h

9 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

10 Izvolite sjesti.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Ostojić.

12 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Hvala.

13 (redigovano)

14 (redigovano)

15 (redigovano)

16 (redigovano)

17 (redigovano)

18 (redigovano)

19 (redigovano)

20 (redigovano)

21 (redigovano)

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 (redigovano)

2 P: A što je vezano za datume? Da li je to ikada unošeno ili brisano od
3 strane gospodina Ruezsa?

4 O: Ne, datumi nisu.

5 P: Ja ni ne očekujem, jer možemo se tu složiti, siguran sam, to bi bilo ne
6 samo neetički već bi bilo pogrešno, pristrano i to bi bilo nešto što nije
7 prihvatljivo. Je li tako?

8 O: Rekao sam da su postojala određena pitanja koja smo prolazili i pokušali
9 da utvrdimo vezano za vremena, ali ja ne znam da se na slikama Vlade Sjedinjenih
10 Država datum mijenjao arbitrarno.

11 P: A brisao?

12 O: Ne znam kako izgledaju slike u ovom suđenju pa ne znam jesu li brisane
13 ili nisu. Ali znam da u je prethodnim suđenjima bila praksa da to ne brišemo.
14 Datume ne brišemo. Kada smo pravili primjerke za Sud, za Vijeće, mi smo tražili
15 neanotirane verzije od Vlade US-a i onda bi datume stavljao Ured tužilaštva. Oni su
16 odražavali iste one datume.

17 P: Ali da se promijene datumi ili da se brišu datumi - da sada odgovorite na
18 ono pitanje - da li biste Vi to smatrali neetičkim?

19 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Prigovor! Ovim se pitanjem pozabavila sa
20 gospodinom Ruezom osoba koja se time bavila i to je i odgovarajuća osoba, a ne sada

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 da gospodin Butler nagađa o proizvodima koji su rađeni za ovo Vijeće.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] I svjedok se već složio s tim, gospodine
3 Ostojiću, pa molim da pređete na svoje sljedeće pitanje.

4 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Hvala.

5 P: Molim da sada pogledamo dokaz P02103. To je knjiga fotografija koje je
6 koristio i napravio gospodin Ruez u svom svjedočenju od 18. septembra 2006.

7 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Molio bih da pogledamo sliku broj 236, ako je
8 to moguće.

9 Da li imate tu sliku pred sobom?

10 O: Da.

11 P: Vidite oznaku i ovaj kvadrat na centru s lijeve strane?

12 O: Da.

13 P: To je oznaka agencije NIMA?

14 O: Malo je malo, ali ja vjerujem ako se uveća, mogu da potvrdim. Ali mislim
15 da nije nužno.

16 P: Mislim da nije nužno, ali ako imate nekih sumnja možemo to i uvećati.

17 O: Ne. Da, sada mogu da potvrdim, to je to.

18 P: Pošto ste dobili ove zračne snimke na papiru, koliko se možete sjetiti da
19 li je svaka ta vazдушna fotografija sadržavala ovaj žig, ovaj znak?

20 O: Što se tiče materijala koji je dobiven od Vlade Sjedinjenih Država za
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 istragu, ja se ne sjećam da li jeste ili nije. Ne znam gospodine.

2 P: Da li je uključivalo ovaj kvadratić neposredno ispod znaka - taj
3 kvadratić sa datumom - ili je to stavljao istražni tim Tužilaštva?

4 O: Ne. Ovo sve što je u bijelom je stavljala Vlada Sjedinjenih Država, a
5 bilo kakve anotacije i slike - takva je barem bila politika kada sam ja bio tu -
6 znači, sve oznake slike su bile u žutom bojom stavljane. I to je stavio Ured
7 tužilaštva.

8 P: A šta je sa ovim desnim kvadratićem s desne strane? Mislim da tu stoji 1.
9 februar 2000. Možda pogrešno čitam? I tu imamo neki digitalni broj, a zatim nakon
10 toga "1", pa prostor, pa dvije "0" pa "FEB". Da li to vidite?

11 O: Da.

12 P: Pošto ste radili sa Vojskom Sjedinjenih Država, možete li mi reći šta to
13 znači?

14 O: Ne, gospodine. Ovaj redni broj nije broj koji se normalno veže sa
15 proizvodima poput ovoga i ne znam šta znači.

16 P: A koji bi redni broj bio vezan sa ovakvim proizvodima ako nije to?

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine McCloskey.

18 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Mislim da smo otišli dovoljno daleko što on
19 ne zna i to je sasvim očigledno pokušaj da se probije veo pravila 70.

20 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Zamolio bih da me nakratko saslušate. Mislim
21 da sam iscrpio Vaše strpljenje, ispričavam se.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ali ovo su ista ona pitanja koja smo postavili gospodinu Ruezu 14. septembra
2 2006.; mogu vam navesti stranu. Oni su ulagali prigovor. Vijeće je reklo da se čeka
3 i da ćemo te odgovore dobiti kada bude tu predstavnik Sjedinjenih Država.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ali nezavisno od toga, svjedok Vam je rekao
5 da nema pojma o tome. Ako nema pojma o tome šta to znači, kako onda možete
6 nastaviti sa sljedećim pitanjem?

7 Gospodin McCloskey je tu u pravu. Ne možete postaviti drugo pitanje kada Vam
8 je svjedok rekao da nema pojma.

9 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Samo bi želi... Prihvatit ću Vašu odluku, ali
10 zamolio bih da se vratimo na ovo.

11 Hvala, gospodine predsjedavajući.

12 P: Sada bih molio da pogledamo P02103 u istoj grupi dokaznih predmeta,
13 dokazni predmet 122.

14 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Da pomognem, to bi trebao da bude grad
15 Bratunac, Bosna i Hercegovina, ali strane su možda pomaknute za jedan, kao što smo
16 saznali tokom pauze.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Tu Vam ja ne mogu pomoći.

18 Da li je to ono što ste tražili?

19 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Ne, gospodine predsjedavajući. Nadam se da će
20 moći tu...

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li je to prava fotografija?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. OSTOJIĆ: /prevod engleskog transkripta: "Da, jeste."/
2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Onda izvolite nastaviti.
3 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Hvala sekretarijatu. Jesam li u pravu, za
4 zapisnik, to je sada onda "123"? Da li je to pravi broj?
5 "121" u pravu... U stvari "121", kako bi bilo jasno za zapisnik.
6 P: Ovo je još jedan snimak iz zraka. Da li vidite?
7 O: Da.
8 P: Na ovoj slici nema ove oznake NIMA? I digitalna informacija koju imamo je
9 "236" u donjem desnom uglu, ta se ovdje ne pojavljuje. Je li tako?
10 O: Da.
11 P: Kako je to moguće?
12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine McCloskey.
13 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Prigovor! Ova vrsta pitanja nije dopuštena
14 od strane Sjedinjenih Država. Kako su stvari napravljene, zašto su ovakve ili
15 onakve, to je područje gdje sam sasvim siguran da se primjenjuje pravilo 70.
16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo, da li Vi želite tu da
17 intervenirate?
18 GĐA SCHILDGE: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.
19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nama samo treba potvrda ili...
20 GĐA SCHILDGE: [simultani prevod] Ja nisam sigurna u kom pravcu branilac ide,
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ali mislim da je sasvim jasno što se tiče Vijeća i branilaca u pogledu uslova pod
2 kojima su te slike date Tužilaštvu i date na upotrebu u Sudu prema pravilu 70.

3 Mi smo poslali dva pisma gospodinu McCloskeyu 3. novembra 2006. i 13.
4 augusta 2007. gdje smo objasnili kako smo mi dobili slike. Proces ovoga što je
5 Tužilaštvo uradilo sa tim slikama nakon što su ih dobili, mi smo naveli sasvim
6 jasno u tom pismu da smo ovlastili gospodina McCloskeya da to može podijeliti sa
7 Vijećem, da je Tužilaštvo imalo ovlaštenje da pravi snimke koje se mogu koristiti
8 na Sudu. Što se tiče oznaka, one moraju biti vrlo jasno različite od onih
9 originalnih oznaka Vlade Sjedinjenih Država.

10 Sjedinjene Države nisu u poziciji da daju bilo kakve daljnje informacije o
11 tim slikama koje su date prema pravilu 70. Mislim da smo mi izlazili u susret što
12 se tiče ovog procesa kojem smo dali te slike. Mislim da isto tako gospodin Butler
13 nije u poziciji da govori o procesu Sjedinjenih Država u davanju ovih slika i
14 ovlašćivanju za upotrebu na Sudu. Koliko sam shvatila, on je radio za Tužilaštvo,
15 tako da on možda može da govori sa Tužilaštvom, odnosno /?o procesu/ koji je
16 koristilo Tužilaštvo, ali sasvim sigurno ne /?o procesu/ od strane Vlade
17 Sjedinjenih Država.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala Vam.

19 Izvolite, gospodine Ostojić.

20 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Hoću li nastaviti? Pretpostavljam ne.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 [Sudije vijećaju]

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Evo, još jednom se nalazimo u situaciji da
3 smo jednoglasni. Vi ste, gospodine Ostojiću, ukazali svjedoku digitaliziranu
4 informaciju koja se vidjela na donjoj desnoj strani na prethodnom dokaznom
5 predmetu, a ne pojavljuje se ovdje, na 121.

6 Odgovorio je: "Da."

7 Onda ste ga pitali: "Kako je to moguće?"

8 A to nije vrsta pitanja koju možemo dopustiti. Vi možete to pitanje
9 parafrazirati u smislu da pitate svjedoka da li je Ured tužilaštva izvršio ikakve
10 izmjene na dokumentu 121, u smislu da ukloni bilo kakve takve digitalizirane
11 informacije koje se pojavljuju na drugim dokaznim predmetima kao što je 236.

12 Da li Vam je jasno ili želite još da objasnim?

13 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] U redu.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A i svjedok je razumio ovo što sam rekao?

15 SVJEDOK: [simultani prevod] Da, gospodine. Hvala.

16 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući. Moja
17 kolegica iz Vlade Sjedinjenih Država kaže da je Tužilaštvo dobilo uputstva da mogu
18 da koriste oznake. Ali mene u stvari više zanima brisanje oznaka na dokumentima
19 koje su Sjedinjene Države dale Tužilaštvu u originalnom obliku.

20 Vijeće Vam je postavilo pitanje: "Da li je ovo bilo ko u Tužilaštvu
21 izbrisao?"

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne znam, ja nisam bio uključen u proces obrade slika vezano za njihovu
2 prezentaciju i bilo šta te vrste. Ja Vam ne mogu reći šta se dogodilo, zašto se
3 dogodilo ili kakve su bile motivacije.

4 Ukratko rečeno, ne znam.

5 P: Pomozite mi. Ko bi to mogao znati?

6 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Prigovor! Gospodin Ruez je govorio
7 konkretno o ovome. Ne znam da li se iko sjeća jer je to bilo dosta davno, ali
8 mislim da se ovdje u svakom slučaju odmičemo vrlo daleko od područja ovog svjedoka.

9 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Ako Vijeće pogleda iskaz, nama je bilo
10 zabranjeno da gospodinu Ruezu postavimo ista ova pitanja, časni Sude.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možete li Vi da odgovorite na ovo pitanje
12 koje Vam je postavio gospodin Ostojić?

13 SVJEDOK: [simultani prevod] Ne, gospodine. Ja nisam bio u Uredu tužilaštva u
14 novembru 2004. Ja nemam pojma šta se možda događalo ili nije događalo nakon toga
15 datuma.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim onda sljedeće pitanje.

17 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod]

18 P: Vezano za zahtjev za tim zračnim snimcima, da li znate da li su onda bili
19 konkretno bili vezani za neke datume ili je to bio opšti zahtjev?

20 O: Ona prvobitna zbirka tih snimaka iz zraka koje je dobilo Tužilaštvo, već
21 su došli prije nego što sam ja stigao u Tužilaštvo. I ja ne znam koja je geneza

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 zahtjeva za njima. Ja znam da kada smo mi naišli na određene informacije vezano za
2 istragu, da smo mi... kada smo naišli na nešto očigledno što bi moglo biti od
3 pomoći, kao na primjer neka masovna grobnica ili neka konkretna lokacija, onda
4 bismo zatražili slike za određeno geografsko područje.

5 Ono što je dala Vlada Sjedinjenih Država, ili bilo tko drugi, i datumi
6 vezano za to je bilo nešto izvan naše kontrole. Mi nismo tražili ništa prema
7 datumima.

8 P: Ako pogledamo ovaj dokazni predmet iz P02103, broj 121, da li vidite
9 kvadrat odmah ispod riječi "Bratunac", na vrhu, blizu vrha u lijevom uglu?

10 O: Da.

11 P: Da li je to prostor, koliko je Vama poznato, u kojemu je nekada bio i
12 datum?

13 O: Koliko ja znam ovo je samo kvadratić. Ja ne mogu da Vam kažem šta je bilo
14 u njemu.

15 P: Vi ne znate da li je postojao datum i vrijeme u tom kvadratiću?

16 O: Ne, gospodine.

17 P: Kao analitičar, jeste li ikada vidjeli ili znate zašto bi Vaš istražni
18 tim skinuo /?datume/ iz ovih kvadratića ukoliko su to radili?

19 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Isti prigovor.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Prigovor se prihvata. Gospodine Ostojiću,
21 molim sljedeće pitanje.

22 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Molim da mi pomognete i da kažete nešto o
23
24
25
26
27
28
29
30

1 svojoj logici. Ako se datum može skinuti sa ovakvog kvadratića, u ovom dokumentu
2 121, on se isto može zamijeniti i drugim datumom i vremenom, zar ne?

3 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Isto pitanje, isti prigovor. Ovo je isto
4 pitanje bilo postavljeno gospodinu Ruezui. Njemu je bilo dozvoljeno da postavlja
5 pitanje da se dobije odgovor na takvo pitanje. Sada traži od gospodina Butlera da
6 nagađa.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodin Butler može samo nagađati jer je
8 rekao da ne zna šta se moglo ili nije moglo učiniti. I on nam je takođe objasnio da
9 se možda radi o skeniranju ili reprodukciji papirnatih primjeraka i da se to možda
10 može uraditi, ali to je najdalje što može da objasni.

11 Molim sljedeće pitanje.

12 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod]

13 P: Gospodine, naše je mišljenje da ne samo da se može manipulirati datumima
14 u kvadratićima već i sa podacima koji su sadržani u onom centralnom većem kvadratu
15 i da su to mogli da rade članovi istražnog tima. Moje pitanje je sljedeće: da li Vi
16 znate da li je istražni tim imao mogućnost da to radi?

17 O: Nemam pojma jesu li ili ne nakon što sam otišao. Ne znam odgovor na to
18 pitanje.

19 P: Da Vas pitam ovo: da li znate jesu li imali sposobnosti da to urade? Da
20 li su imali tehničke mogućnosti za to?

21 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Prigovor! O tome se govorilo.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Opet smo u potpuno spekulativnom modu.

23 Molim da pređete na sljedeće pitanje.

24 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Nije odgovorio na moje pitanje.

25 [Sudije vijećaju]

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ovo je pitanje već postavljeno, odgovor
2 dobiven. Molim da pređete na sljedeće pitanje.

3 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući.

4 P: Gospodine Butleru, moj kolega tužilac kaže da ste Vi neka vrsta vještaka
5 ili analitičara vezano za dokumente i da kad Vi nešto pogledate, kao što je
6 presretnuti razgovor, da možete i da odredite da li je autentičan, da li je
7 pouzdan, i takve stvari. Da li se sjećate da ste o tome svjedočili tokom glavnog
8 ispitivanja tokom 14. januara 2008?

9 O: Sasvim sam siguran da nisam rekao da ne mogu pogledati u dokazni predmet
10 i utvrditi da li je autentičan jer nisam vještak za dokumente.

11 P: Znači Vi niste vještak za dokumente?

12 O: Ne u forenzičkom smislu.

13 P: U bilo kojem smislu?

14 O: Moja ekspertiza jeste mogućnost da pogledam dokumente i da utvrdim šta
15 oni znače u kontekstu vezano za mjesto zločina. To je sve što mogu da radim.

16 P: A ne možete da kažete, kad gledate snimke iz vazduha ili presretnute
17 dokumente, da li su sa forenzičke tačke gledišta ti dokumenti izmenjeni ili je bilo
18 nekakvih intervencija u njima.

19 Da li je to tačno?

20 O: Pa, ne mogu da pogledam neku konkretnu sliku i da Vam kažem sa bilo kojim
21 stepenom pouzdanosti da li je tu nešto promenjeno, izmenjeno ili je nekakve
22 intervencije bilo. Ne, to nije oblast moje ekspertize.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Kad pokušavate da nam u istorijskom smislu date ovaj objektivni prikaz,
2 ovo što Vi za nas analizirate, da li to nije nešto što biste Vi uzeli u obzir u
3 svojoj analizi?

4 O: Da su oni... nacionalni izvori koji su obezbedili te slike možda nešto
5 promenili u tim slikama ili informacijama kako bi učinili da to izgleda drugačije?

6 P: Pa ne baš.

7 O: Dobro.

8 P: Na primer, ukoliko su članovi istražnog tima sa kojima ste radili to
9 uradili, da li bi to Vama bilo od neke pomoći?

10 O: To bi razjasnilo to. Ali ne, nisam nikad uzimao u obzir činjenicu
11 prilikom svojih analiza, niti u bilo koje svrhe u koje sam koristio ove snimke,
12 tako da to nije bilo problem.

13 P: Da li ste ikad sa gospodinom Ruezom razgovarali o ovom praznom kvadratu
14 ili o mogućnosti da se nešto ukloni iz ovakvog jednog kvadrata na vazдушnom snimku?

15 O: Nisam razgovarao sa gospodinom Ruezom više od dve godine, gospodine.

16 P: Je l' to znači da niste razgovarali sa njim uopšte dok ste bili ovde, sve
17 do novembra 2004. i posle toga, sve do posljednje dve godine u kojima niste
18 razgovarali s njim, o ovim praznim kvadratima i mogućnosti Tužilaštva da nešto tu
19 promeni ili izmeni? Da li je to tačno?

20 O: Tako je.

21 P: A sada da govorimo na trenutak o presretnutim razgovorima. Pomenuli ste
22 ih u nekim od svojih izveštaja. Niste dobili informacije o tome da li su bilo koji
23 od presretnutih razloga koje ste Vi pregledali bili modifikovani, izmenjeni ili
24 promenjeni na bilo koji način; da li je to tačno?

25

26

27

28

29

30

1 O: Pretpostavljam da podrazumevate od strane članova istražnog tima, a ne
2 izvora od kojih smo dobili te materijale.

3 P: Možemo da počnemo od toga.

4 O: Šta podrazumevate pod tim "od toga"?

5 P: Od istražnog tima.

6 O: Ne, gospodine, nisam primio informacije od članova istražnog tima da su
7 namerno menjali sadržaj presretnutih razgovora.

8 P: A kad je reč o izvorima bosanskih Muslimana i njihovih operatora koji su
9 presreli te razgovore, da li ste dobili neke takve informacije?

10 O: Kao deo procesa utvrđivanja autentičnosti, kada su se postavljala pitanja
11 da li postoje nepoklapanja između verzija koje smo zvali štampanim verzijama i onim
12 verzijama koje su pisane rukom. Ja sam razumeo da je istražni tim i gospodin
13 Frease, ispravka, gospođa Frease i njeni ljudi da su oni izašli na teren i
14 razrešili ta pitanja, tako da smo se uvek vraćali na ta mala nepoklapanja.

15 Postoje niz prilika kada smo imali dva ili tri presretnuta razgovora sa
16 istim datumom i bilo je nepoklapanja.

17 P: Dobro, kako biste definisali veliko nepoklapanje? Pošto ste ovakav
18 analitičar kakav jeste, šta bi po Vama bilo veliko nepoklapanje?

19 O: Veliko nepoklapanje, kada je reč o presretnutom razgovoru, bilo bi, na
20 primer, kada bismo imali dve ili tri verzije jednog istog presretnutog razgovora. I
21 ne samo što bi nedostajali delovi - što bi se moglo objasniti time da na mestu sa
22 kog je vršeno presretanje možda nije mogao da se čuje kompletan prenos razgovora -
23 već da bi kontekst razgovora bio potpuno drugačiji. Tako da, u tom smislu, to bih
24 nazvao velikim nepoklapanjem.

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li biste takođe nazvali velikim nepoklapanjem ukoliko neko pismo
2 /?slovo/ u kome se navodno identifikuje jedan od učesnika izmenjeno ili
3 modifikovano, i to na nekoliko mesta, tako da bi se pojavio drugačiji inicijal ili
4 drugačiji inicijali za razliku od onih u originalnom obliku?

5 O: Poznato mi je da imena na srpsko-hrvatskom, odnosno da isto prezime može
6 da se izgovori malo drugačije ili čak da se piše malčice drugačije zbog
7 kulturoloških razloga ili zbog imena roditelja, ali nije mi poznata neka situacija
8 gde su inicijali, koji su navedeni u prepisci, bili nasumično izmenjeni.

9 P: Dakle, nikad niste naišli na takvu neku informaciju. Da li je to tačno?

10 O: Možda sam na tako nešto naišao, ali nije mi poznata situacija koja bi
11 sada mogla da se istakne.

12 P: Dobro, to svakako nije uključeno u jedan od Vaših izveštaja. Vi ste
13 rekli: "Pa dobro, možda presretnuti razgovor nije toliko pouzdan ili autentičan,
14 zato što je izvor nešto izmenio ili modifikovao nekoliko prilika, izmenio identitet
15 navodnog govornika."

16 O: Pa, gospodine, ukratko rečeno, ako je to bio slučaj, to ne bi bilo uneto
17 u moj izveštaj.

18 P: Ne bi bilo?

19 O: Da. Mislim, da je bio takav neki slučaj, to se onda ne bi našlo u mojem
20 izvještaju.

21 P: Takva analiza ili takav presretnuti razgovor?

22 O: Takav presretnuti razgovor. Ja ga ne bih ubrojao iz bilo kog razloga u
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ono što analiziram ukoliko bih shvatio da postoji neka sumnja oko porekla ili da je
2 tu postojao namerni pokušaj da se nešto izmeni da bi se promenila moja analiza ili
3 da bi me to nekako odvelo u stranu.

4 P: A da li bi materijal po pravilu 68 bio takav, po Vašem mišljenju?

5 O: Mislim da ukoliko se Tužilaštvo ne bi ponašalo kako treba, to bi se onda
6 moglo okvalifikovati kao pravilo 68 ako su to radili istražioci.

7 P: Govorimo o izvoru, uz sve dužno poštovanje?

8 O: Mislim da ukoliko istražni tim imao informacije koje je izvor izmenio, da
9 bi to onda potpalo pod pravilo 68 jer bi to dovelo u pitanje deo procesa
10 utvrđivanja autentičnosti.

11 P: Sada želim da pogledamo još nekoliko snimaka iz vazduha. Onda ćemo za
12 danas prekinuti sa tom temom.

13 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Ako biste mogli da pogledate jedan snimak iz
14 vazduha, mislim da je to broj 249 ukoliko imam dobar sistem numeracije.

15 P: Gospodine, sada vidite taj snimak pred sobom, zar ne?

16 O: Da.

17 P: Da budem siguran da imam evidenciju o tome, mi znamo da ovde nema amblema
18 niti bilo čega u donjem desnom uglu koje digitalizovana. Čak nema ni praznog
19 kvadrata ispod ovog većeg kvadrata koji navodno identifikuje ovu oblast. Da li je
20 to tačno? Vi ne vidite tamo neki prazan kvadrat, zar ne?

21 O: Ne, ne vidim prazan kvadrat.

22 P: Da li znate kako to na ovom konkretnom snimku iz vazduha nema datuma koji
23 je ispod ovog opisa? Da li Vam je to poznato?

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine McCloskey.
2 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Prigovor! Od njega se traži da nagađa nešto
3 što je vezano za izvor oko ovog konkretnog područja, a to nije primereno.
4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa, mislim da on ili to zna ili ne zna. Ako
5 ne zna, idemo dalje. Ako je u poziciji da nam da informacije koje su vezane samo za
6 Tužilaštvo a ne za Američku vladu, onda mislim da možete slobodno da nastavite.
7 SVJEDOK: [simultani prevod] Odgovor je ne. Nema pojma zašto tu ima ili nema
8 praznog kvadrata.
9 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Pogledajmo ako možemo - i hvala Vam što ste
10 bili strpljivi časni Sude, kao i sekretaru i poslužitelju - pogledajmo sada dokazni
11 predmet 27 iz ove zbirke.
12 P: Sada vidite ovo pred sobom, zar ne, gospodine, ovaj snimak 27? To je
13 navodno kolona autobusa u Novoj Kasabi, vidite to?
14 O: Da.
15 P: A u kvadratu ispod toga piše i datum i nešto što bi se reklo da je vreme.
16 Vidite li to?
17 O: Da.
18 P: Pa sad, kad ste videli ovih četiri-pet snimaka, zašto su oni različiti u
19 smislu da u nekima postoji ovaj kvadrat koji je prazan, u nekima vidite samo datum,
20 a negde su navedeni datumi i vreme u nekim konkretnim fotografijama?
21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey, imate prigovor?
22 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Kako se taj materijal pominje crno i belo,
23 to je američki materijal i zato to nije primereno. Može ceo dan da mu postavlja
24
25
26
27
28
29
30

1 pitanja vezano za žute oznake, to nije nikakav problem.

2 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Uz sve poštovanje, ja nisam znao da ovde
3 gospodin McCloskey svedoči o tome da ono što je crno i belo nužno američki
4 materijal.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] On ne mora to konkretno da navede. Ukoliko
6 on nešto kaže, to je dovoljno. Ukoliko on kaže nešto u tom smislu - a mislim da smo
7 to već čuli gospodina Rueza - to je sasvim dovoljno.

8 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Apsolutno. To je deo objašnjenja koje smo
9 dali još tada.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] To nije deo svedočenja. Dakle, pređite na
11 sledeće pitanje. U svakom slučaju, to je pitanje koje je već bilo postavljeno i na
12 koje je dat odgovor.

13 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Moraću da pogledam stenogram da proverim da
14 li je to tako, časni Sude, ali zahvaljujem Vam na tome.

15 P: Gospodine, pošto ste Vi jedan istorijski analitičar, da Vam postavim
16 pitanje koliko ste izveštaja napravili u vezi sa raznim pitanjima oko Srebrenice?

17 O: Prvi izveštaj...

18 P: Samo mi dajte broj ako možete.

19 O: Pa, mislim da u vezi sa Srebrenicom ukupno 5.

20 P: Jedan je bila komandna struktura u brigadi?

21 O: Jedan je bio komanda korpusa, izveštaj o tome. Drugi, komanda brigade;
22 originalna verzija vojnih zbivanja oko Srebrenice. Zatim revidirana verzija toga,
23 što je bilo dve godine kasnije. I poslednje od svega bio je izveštaj o Glavnom
24 štabu.

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li biste se složili sa mnom, gospodine, da kad sebe opisujete kao
2 analitičara u istorijskom smislu, da je to u stvari ono što su dva izveštaja o
3 Srebrenici? To je Vaša istorijska analiza ovih događaja?

4 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Prigovor! Već smo prošli kroz ovo. Ovo
5 pitanje je postavljeno i odgovoreno na njega.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Barem kada je reč o onome o čemu on svedoči
7 i o izveštaju koji imamo u ovom predmetu, to pitanje je bilo postavljeno, a zatim
8 je na njega i odgovoreno.

9 G. OSTOJIC: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsedavajući. Svakako ću
10 pogledati stenogram da vidim šta ste Vi o tome rekli.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] On je takođe konkretno rekao koji deo
12 izveštaja on smatra istorijskim prikazom i ja sam mu dodatno postavio i jedno
13 pitanje.

14 G. OSTOJIC: [simultani prevod] Pa, to sam baš i ja želeo da se na to
15 nadovežem, ali pogledaćemo to ponovo. Hvala Vam.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pređimo, molim Vas, na sledeće pitanje.
17 Hvala.

18 G. OSTOJIC: [simultani prevod]

19 P: Gospodine, kad je reč o Vašem svedočenju 14. januara 2008. o kancelariji
20 vojnog tužioca na strani... ja mislim da je 19607, Vi navodite sledeće - želim da
21 se vratim na to da bismo bolje razumeli - Vi kažete: "1992., u vreme kada je ovaj
22 memorandum bio objavljen", i mislim da pominjemo nešto što je 65ter 28, to sam ja
23
24
25
26
27
28
29
30

1 dodao sada Vašem svedočenju. Dakle: "1992., kada je objavljen ovaj memorandum
2 kancelarije vojnog tužilaštva, sistem vojnih sudova bili su rukovođeni od strane
3 VRS-a. U jednom kasnijem trenutku u toku rata ove odgovornosti više nije imala
4 vojska. U stvari, to je prihvatilo Ministarstvo odbrane." Da li se sećate da ste o
5 tome svedočili, gospodine?

6 O: Da. Ne sećam se da li sam upotrebio baš taj izraz, da li sam upotrebio
7 izraz da su oni bili "oslobođeni te odgovornosti". Možda je tačnije reći da su
8 odgovornosti prenete. Ali da, gospodine, tako je.

9 P: Ja sam samo citirao bukvalno ono što ste rekli, ali ukoliko želite da
10 kažete reč "prenete" to je sasvim u redu. Pomozite mi, koji je to bio kasniji
11 trenutak u drugom delu rata?

12 O: Ukoliko se dobro sećam, mislim da je to bilo ili krajem 1993. početkom
13 1994. To je ili bilo posle onih pobuna u Banja Luci. Znam da ima puno dokumenata
14 koji se odnose na to. To je verovatno negde u registratoru, tamo gde je nekada bio
15 moj radni stol. Ali ne mogu tačno da Vam kažem ovako napamet koji je bio datum.

16 P: Vi ste imali jedan niz registratora ovde sa sobom prošle nedelje i vidim
17 da ih ove nedelje nemate. Da li su Vam oni dostupni da ih donesete sutra kako biste
18 mogli sasvim konkretno da kažete šta ste tada pomenuli, da je 1993. ili 1994. ove
19 odgovornosti su bile prenete ili da je VRS bila oslobođena ove odgovornosti i da je
20 to preneto na Ministarstvo odbrane?

21 O: Taj materijal nije u tim registratorima, jer to su samo dokazni predmeti

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 koji su podneti na usvajanje ili koje je tužilac tražio da ponesem. Mislim da to
2 nije bilo pitanje koje je trebalo da bude ponuđeno kroz dokazne predmete ili bilo
3 šta slično tome. Tako... mislim nema dokumenta u kome tako nešto piše.

4 P: U još minut-dva, koliko imamo, možete li da nam konkretnije
5 identifikujete taj dokument?

6 O: Trebalo bi da bude, kad pokušavam sad da se setim, nešto u smislu
7 direktive Glavnog štaba gde tako nešto piše ili neka direktiva iz *Službenog*
8 *glasnika* gde se govori o tome da će kancelarija vojnog tužilaštva biti pod
9 Ministarstvom odbrane, a ne pod kontrolom Vojske. Znam da informacija postoji, ali
10 pokušavam da se setim nečeg što mi je duboko u sećanju.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Ostojiću, gospodine McCloskey,
12 možete li Vi o tome da se nekako dogovorite?

13 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Siguran sam da možemo, gospodine
14 predsedavajući.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ali potrebne su obe strane da se slože.

16 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ja ću potražiti ta dokumenta. Ne mogu
17 napamet da se setim toga, ali znam da postoje dokumenti na koje se gospodin Butler
18 pozivao, pa možemo da počnemo da ih potražimo.

19 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Ukoliko možemo sada možda da prekinemo, časni
20 Sude, ja ću nastaviti sa drugom temom.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da u redu. Nastavićemo sutra u 9.00 sati.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Gospodine Butler, veliko Vam hvala. Izvolite, gospodine McCloskey.

2 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Samo u smislu logističke podrške, gospodine
3 predsedavajući, mada je uvek teško reći koliko će dugo trajati ovo sa gospodinom
4 Butlerom ukoliko još uvek treba da se držimo procena. Možda ćemo preći ovo vreme za
5 unakrsno ispitivanje, a još uvek imamo i gospodina Vasića, one ljude koji će
6 govoriti o DNK analizi i drugog jednog svedoka koji će kratko govoriti koga ste
7 odobrili. Tako da treba malo da isplaniramo vreme.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, svakako. Razmišljamo o tome, gospodine
9 McCloskey.

10 Izvolite, gospodine Meek.

11 G. MEEK: [simultani prevod] Ja bih samo želeo da obavestim Sudsko veće da mi
12 pokušavamo da dođemo do takvog dogovora što bi dozvolilo da ne zovemo gospodina
13 Vasića.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala. Sad ćemo prekinuti do sutra
15 u 9.00 ujutru.

16 SUĐSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

17 ... Sjednica završena u 13.45h.

18 Nastavak zakazan za srijedu,

19 23.01.2008., u 09.00h.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30